

Γ'

ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ
ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΝΤΥΠΟΙΣ ΜΗΝΑΙΟΙΣ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΕΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τὸ γνωστὸν καὶ ἄλλοθεν ἔθος τῆς ἐγγραφῆς ἐνθυμήσεων, ἧτοι χρονικῶν σημειωμάτων, ἐν τοῖς παραφύλλοις ἐντύπων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων ἐτηρεῖτο καὶ ἐν τῇ κατὰ τὰ Ἰωάννινα ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀρχιμανδρείου. Πράγματι ἀπὸ παλαιοῦ, καθ' ἃ φαίνεται, ἀνεγράφοντο ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπηρετούντων τοιαῦτα σημειώματα ἐν τοῖς Μηναίοις, καὶ θὰ ἦσαν ταῦτα πολὺτιμα, ἂν ἐσώζοντο. Ἀλλὰ κατὰ τὰ ἐθιζόμενα ἐν Ἡπείρῳ τὰ παλαιούμενα τοιαῦτα Μηναιᾶ, ἀντικαθιστάμενα ὑπὸ νεωτέρων, δὲν κατεστρέφοντο μὲν συνήθως, ἀλλ' ἐδωροῦντο εἰς ἀγροτικὰς ἐκκλησίας ἢ ἐρημοκλήσια, ἄγνωστον δὲ εἶνε ποῦ σήμερον εὐρίσκονται ἢ ἂν καθ' ὄλου διασώζονται. Ἀλλ' οὐχ ἧττον δὲν ἔπαυσεν ἡ ἀναγραφὴ ἐνθυμήσεων καὶ ἐν τοῖς νεωτέροις Μηναίοις τοῖς νῦν ἐν χρήσει. Ἀναφέρονται δὲ αὐταὶ εἰς τὰ ἔτη 1883-1912 καὶ ἐγράφησαν αἱ μὲν πλείσται τῶν πρὸ τοῦ 1900 ὑπὸ τοῦ κράτους τῆς ἐκκλησίας Σωτηρίου (Σ. Κ.), ἄλλαι δ' ὑπὸ τοῦ ψάλτου Δημητρίου Τσίτου, τοῦ οἰκονόμου Στεφάνου Χρυσοχοῦδου (Σ. Χ.), τοῦ ἱεροδιακόνου Σ. Ι. Α., τοῦ Δ. Γαῖκου, τοῦ ἱερέως Σταύρου Ἰωαννίδου καὶ τοῦ Γεωργίου ἱερέως, οἵτινες καὶ ἐδήλωσαν ἐνιαχοῦ δι' ὄλου τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ἢ διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων, ὅτι αὐτοὶ εἶνε οἱ γράψαντες τὰ χρονικὰ σημειώματα.

Ἐνεγράφησαν δ' αἱ ἐνθυμήσεις ἐκάστοτε κατὰ ἔτη εἰς τὰ Μηναιᾶ τῶν οἰκείων μηνῶν, οὕτω δ' αἱ εἰς τὸ αὐτὸ ἔτος ἀναφερόμεναι καθ' ἕσπον ἀνήκουσιν εἰς διαφόρους μῆνας εὐρηγνται

ἀπεσπασμένα ἀπ' ἀλλήλων. Θεωρήσας δὲ χρήσιμον τὴν ἐκδοσιν αὐτῶν, καίπερ ἀναγραφουσῶν νεώτερα καὶ τοπικὰ ὡς τὸ πλεῖστον γεγονότα, διὰ τὸν λόγον, ὅτι, ταχέως καὶ πάλιν ἀντικαθισταμένων τῶν νῦν ἐν χρήσει Μηναιῶν, θάπολεσθῶσι τελείως τὰναγεγραμμένα ἐν αὐτοῖς σημειώματα ἐφ' ὅσον δὲν ἐκδοθῶσιν, ἔκριν ἀναγκαίαν τὴν ἀναγραφὴν αὐτῶν κατὰ ἔτη καὶ μῆνας, παραλαβὼν ἐκ πάντων τῶν Μηναιῶν τὰς εἰς τὸ αὐτὸ ἔτος ἀνηκίουσας ἐνθυμήσεις. Ὅπως δὲ γινώσκηται ἢ προέλευσις ἐκάστης τῶν ἐνθυμήσεων, ἔθηκα μεθ' ἐκάστην αὐτῶν ἐντὸς παρενθέσεως στοιχεῖον ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰ ἐντυπα Μηναιῶν, ἅτινα εἶνε τὰ ἐπόμενα.

(Α). Μηναιὸν τοῦ Ἰανουαρίου. Ἐν Βενετία. Ἐκ τοῦ ἑλληνοκυβερνητικοῦ τυπογραφείου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. 1873.

(Β). Μηναιὸν τοῦ Φεβρουαρίου. Ἐν Βενετία. 1873.

(Γ). Μηναιὸν τοῦ Μαρτίου. Ἐν Βενετία. 1873.

(Δ). Μηναιὸν τοῦ Ἀπριλίου. Ἐν Βενετία. 1874.

(Ε). Μηναιὸν τοῦ Μαΐου. Ἐν Βενετία. 1873.

(Ϛ). Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου. Ἐν Βενετία. 1874.

(Ζ). Μηναιὸν τοῦ Ἰουλίου. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ βιβλιοεκδοτικοῦ καταστήματος «Ὁ Φοῖνιξ». 1896.

(Η). Μηναιὸν τοῦ Ἰουλίου. Ἐν Βενετία. 1875.

(Θ). Μηναιὸν τοῦ Αὐγούστου. Ἐν Βενετία. 1874.

(Ι). Μηναιὸν τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ βιβλιοεκδοτικοῦ καταστήματος «Ὁ Φοῖνιξ». 1896.

(ΙΑ). Μηναιὸν τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἐν Βενετία. 1873.

(ΙΒ). Μηναιὸν τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἐν Βενετία. 1873.

(ΙΓ). Μηναιὸν τοῦ Νοεμβρίου. Ἐν Βενετία. 1875.

(ΙΔ). Μηναιὸν τοῦ Δεκεμβρίου. Ἐν Βενετία. 1875.

Ἐτηρήθησαν δ' ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν ἐνθυμήσεων αἱ γραφαὶ τῶν πρωτοτύπων, καὶ χάριν εὐκολίας τῆς παραπομπῆς εἰς αὐτὰς ὑπὸ τῶν μελλόντων νὰ ποιήσωσι χρῆσιν αὐτῶν προετάχθη ἐκάστης ἀριθμὸς ἀραβικός.

Ἔχουσι 3' αἱ ἐνθουμήσεις αὐταὶ ὧδε.

1. 1880: αὐγούστου 15: ἔκαμαν ἐξορία τὸν κωνσταντῖνον Τσι-
κημάκον καὶ τὸν υἱὸν τοῦ παπᾶ κρομούδα (Θ).

2. 1880: Σεπτεμβρίου 9: ἡμέρα τρίτη νυκτὸς 2: ἐπῆγαν λοι-
σταὶ εἰς τὸ χωρίον Ζαϊνέτ, καὶ ἐπάτησαν τὴν οἰκίαν τοῦ παπᾶ δι-
μητρίου ζῶη μητροπόλου, καὶ ἐπῆραν τὴν θυγατέρα του ἀγμάλω-
τον τὸ ὄνομα τῆς μαρία τοῦς δὲ λοιποὺς τοὺς ἐκτύπησαν καὶ εἰς τὰς
4: τοῦ Νοεμβρίου ἡμέρα Τρίτη ἔλλαθαν τὴν ξαγορά καὶ τὴν ἤφε-
ραν εἰς τὸ σπήτι τῆς εἰς τὰς 8: ὥρας τῆς νυκτὸς καὶ ἐγράφη, εἰς
ἐνθούμησιν (II ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

3. 1881: Σεπτεμβρίου 8 ἡμέρα Τρίτη ὥρας 9: τῆς ἡμέρας ἀνε-
παύθη ἐν Κυρίῳ ὁ Κύριος Ἀνδρέας Λόνδος πρόξενος Ἑλλήν καὶ ἡ
κηδὴς του ἔγεινε τὴν Τετάρτη εἰς τὰς 9: τοῦ αὐτοῦ ὥρας 4: τῆς
ἡμέρας μὲ μεγάλην παράταξιν καὶ ἦτον ὅλα τὰ προξενεῖα καὶ πλή-
θος λαὸς τὸν ἔφαλαν εἰς τὴν ἱεράν ἐκκλησίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου τε-
λειώνοντας ἡ ἀκολουθία, τὸν ἐδογαλαν ἐξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸν
ἐφωτογράφησαν καὶ μετὰ τὴν φωτογραφίαν τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ κελεῖ,
τῶν καλογραίων μαχένων ἐκεῖ ἦτον οἱ ἰατροὶ καὶ τὸν ἐπαλσάμωσαν
ἕως οὗτου νῆ ἐρθοῦν οἱ υἱοὶ του ἀπὸ τὰς Πάτρας· καὶ ἀφ' οὗ δὲν ἦλ-
θον οἱ υἱοὶ του εἰς τὰς 13: τοῦ παρόντος ἡμέρα Κυριακή εἰς τὰς 8:
ὥρας τὸν ἐπῆραν οἱ ἀγογιάτες καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὰς Πάτρας καὶ
εἰς ἐνθούμησιν (IA).

4. 1881: Σεπτεμβρίου 12: ἡμέρα Σαββάτω εἰς τὰς 6: ὥρας
καὶ μισή ἐπικσε ἓνα γαζέπη καὶ ἀέρας μαζὺ καὶ βροχή ὡς βούφη-
λας καὶ ἔκαμε ζημίαν πολὺ ὥστε ἔγεινεν σημεῖον καὶ ἔστω εἰς ἐνθού-
μησιν (IA).

5. 1882: Ἰουνίου 26: ἡμέρα σαββάτω ὥρας 1: καὶ λεπτὰ 7:
τὸ προῆ ἔκαμε ἓνας σεισμός τρομερός, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας
ἔπεσαν τὰ σιαμντάνια ἀπὸ τὸν πολυέλεον τὸν μικρὸν καὶ κανδίλας
ἐχρήθησαν καὶ εἰς ἐνθούμησιν (5).

6. 1882: αὐγούστου 17: ἡμέρα τρίτη εἰς τὰς 2: ὥρας τῆς νυ-
κτὸς ἐπικσε φωτιά εἰς τοῦ τασιούλα καπρίτσιου τὸ σπήτι καὶ ἐκάκηκαν
καὶ τοῦ κηρούτη τοῦ τασιούλα τσιώτσιου καὶ κώστα κισυτῆ καὶ ἔγεινε
μεγάλη κατάχρησις καὶ εἰς ἐνθούμησιν. καὶ εἰς τὰς 19: τοῦ παρόν-
τος ἡμέρα πέμπτη ἔκαμαν ἐξωρία τὸ βενιαμὴν οἰγούμενον ἀπὸ τοῦ
σιόσνου μαζὺ μὲ τὸν υἱὸν του καὶ ἀνεψιὸν του καὶ ἄλλους δέκα ἐπὶ
διὰ τὴν τρίπολιν· καὶ μιὰ γυναῖκα δούλα τοῦ μανάρη ἀπόγησε παιδί.

καὶ τὸ ἔσφαξε καὶ τὸ ἔργησε εἰς τὴν χρεῖα καὶ μετὰ δέκα ἡμέρες τὸ ἔθραυεν καὶ ἐπῆρεν αὐτὴν ἐν δὶ ἡμέραις καὶ τὴν ἐφυλάκτισε (Θ).

7. 1882: Σεπτεμβρίου 16: ἐβάνη ἕνας κομήτης εἰς τὸν οὐρανὸν ὅστις ἦτο φρικτὸν θέαμα (Α μετὰ μικροῦ σχεδίου κομήτου).

8. 1882: περὶ τοῦ χειμῶνος ἀπὸ 27 δεκεμβρίου παρελθὸν ἔτος μέχρι τοῦ ἐνεστώτος. 16 φεβρουαρίου δὲν εἶδομεν βροχᾶς εἰμὴ μόνον βορριάδες παντοῖηνοι καὶ τὸν φεβρουάριον εἶδομεν βροχὴν εἰδὲ μὴ ἕως τὴν σήμερον ἀπέρασεν ὁ χειμὼν καλὸς ὥστε τὰ κάρβουνα ἐφθασαν 15: παράδ: τὴν ὁκτὰ ἀπὸ τὰς 28: ὅπου ἐδόθησαν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ χειμῶνος. Σ: Κ: (B).

9. 1883: Ἰανουαρίου 6: ἡμέρα πέμπτη. ἔπιασε ἕνας βορέας καὶ ἐπεκράτησεν ἕως τὸ σάββατο (A).

10. 1883: Ἰανουαρίου 12. ἡμέρα τετράτη ἔπιασε ἕνα χιόνι σημαντικὸν καὶ ὄντιν τὴν ἡμέραν ἔριχνε τὸ ἐπίγε ἕως μίαν πηθαμὴν ἢ περισσότερον (A).

11. 1883: περὶ τοῦ χειμῶνος δὲν εἶδομεν τίποτα εἰμὴ ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον 25 αὐτοῦ ἀρχήσεν ὁ χειμὼν μὲ χιόνια καὶ ὁ φεβρουάριος κρύο καὶ χιόνια καὶ βορριάδες καὶ μεγάλη ξηρασία καὶ εἰς ἐνθούμησιν καὶ ἀπὸ τὰς 18: φεβρ: ἡμέρα παρασκευὴ Μ: Μ: ἔπιασε ἕνας βορέας δυνατὸς καὶ ἐπεκράτησεν ἕως εἰς τὰς 20: αὐτοῦ ἡμέρα κυριακὴ τῆς ἀποκρέου ὥστε ἐκλήστηκαν ὁ κόσμος ἀπὸ τὸ μεγάλο τὸ γαζέπη καὶ τῆ δευτέρᾳ τῆς τηρηνῆς ἔπιασε χιόνη ὅλην τὴν ἡμέραν (B).

12. 1883 μαΐου. 16: ἡμέρα δευτέρα ἔκαμαν δοξολογίαν εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν διὰ τὴν ἀνάβασιν τοῦ Βασιλέως Ἀλεξάνδρου πασῶν τῶν βουσιῶν καὶ εἰς ἐνθούμησιν 1883: μαΐου 26: ἡμέρα πέμπτη τῆς ἀναλήψεως. ὁ δούλος τοῦ μενέικου μὲ τὰ πεδιᾶ του ἐβγήκαν εἰς περίπατον καὶ ἀπερνοῦσαν ἀπὸ τοῦ κατακάρμπευ ἐκεῖ ἦτον καμάρες καὶ ἔπεσαν δύο καμάρες τὸν μὲν δούλον καὶ ἕν κορίτσι ἐπέγαν εἰς τὸν τόπον καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἕνα κορίτσι τοῦ κυρίου Ἰωάννου κομπατη τὴν ἔφαγε τὸ φῆδι εἰς τὸ χέρι καὶ ἕνα παιδὴ σπητιζιόπουλο τὸ ἔφαγε τὴν σκυλλί ἐνὸς ἐβρέου εἰς τὸ μάτι καὶ εἰς τὰ πλευρὰ καὶ μίαν κόρη ἐπνήγηκεν εἰς τὸ νησί καὶ τὸ βράδι εἰς τὰς 6 ὥρας ἀναψε ἕνα σπήτι τούρκικον εἰς τὴν σιαπισατημιὰ καὶ εἰς τὰς 30: τοῦ παρόντος ἡμέρα δευτέρα ἐβγήκε τὸ νιζάμη ἔξω καὶ ὁ βαλήπασιας καὶ οἱ λοιποὶ πασιᾶδες μαζὺ καὶ ὁ κατῆς καὶ ἄλλοι τούρκοι καὶ μερικοὶ χριστιανοὶ καὶ ἑβραῖοι καὶ ἔκαμαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ δρόμου εἰς τὸ μελέτ μπαχτσὲ ἔσφαξαν γκουρμπάνια κατὰ τὴν θρησκευτικὴν τους καὶ ἔκα-

ιν ζημίαν εἰς τὰ χωράφια· ὥστε ὁ δρόμος θὰ γίνῃ καὶ θὰ χαλάσουν ἀμπέλια χωράφια ὅπου γὰ τοὺς πέση τὸ στόμα δευτεῖς τὰ ἐδιόρισε διὰ νὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ δρόμος καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐπῆραν ἕως 50: ἢ καὶ περισσότερον ἀνθρώπους διὰ τῆς βίας διὰ νὰ κάμουν ἀρχὴν καὶ εἰς ἐνθύμησιν. — καὶ ἄλλο ὅπου ἐδιόρισαν ἀπὸ τὸ μπεληγιε νὰ χαλάσουν δευτεῖς τοίχους ἢ καὶ σπήτια ὅπου εἶναι σακάτηκα. διὰ νὰ μὴν γίνῃ πάλιν κίνενας φόνος. καὶ εἰς ἐνθύμησιν (E).

13. 1883: Ἰουλίου 21: ἔβαλαν μαστόρους εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐδιόρθωσαν τοὺς τζηρτζηφέδες ἐμπογιότησαν τὰ παράθυρα καὶ ἄλλην κατασκευὴν ἔκαμαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς ἐνθύμησιν (Θ).

14. 1883: 10 Ὀκτωμβρίου ἔβαλαν ἐργάτας εἰς τὸ νεκροταφεῖον διὰ νὰ καλλιεργήσουν μὲ δένδρα, δάφνες καὶ λοιπὰ λουλούδια καὶ εἰς ἐνθύμησιν ἐπιτρόπων τῶν Κυρίων Ἰωάννου Χάιτα καὶ Ἀθανασίου Ἀλιέως (IB).

15. 1883: δεκεμβρίου ᾱ: ἡμέρα πέμπτη ἔπιασε ἕνας βορέας θυνατὸς καὶ εἰς τὸ καζήνο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου μπουνήλας εἰς τὴν μία ὄρα καὶ μιστὴ τῆς νυχτὸς ἔπεσε θύελα καὶ ἐπῆρε τὸν τσίγκο ὅπου εἶχεν σκεπὴ ἀπ' ἐξω ἕως 80: ὀκάδες καὶ ἐπέκεινα καὶ τὸν ἐθήκωσε φυλὰ ἕως δύο μεναρέδες καὶ ὑπερον ἔπεσαν εἰς τὸ σπήτι τοῦ σκότρα εἰς τὴν καλουτσιασμέ ὁ μισὸς εἰς τὰ κερκμήδια καὶ ὁ μισὸς εἰς τὸ μπχχτσέ· καὶ ὁ βορέας ἐπεκράτησε· ἕως εἰς τὰς 15: τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐκ δικλειμάτων· περὶ δὲ τοῦ ἡλίου δταν ἔβγανε τὸ πορνὸ ὡς ἴδος φωτιὰ ὁμοῖος καὶ τὸ ἑσπέρας δταν ἔβασίλευε ἦτον κοκκινιά ὡς τὸ προῆ καὶ ἔστω εἰς ἐνθύμησιν (IA).

16. 1884: Ἰανουαρίου 10: ἡμέρα τρίτη ἐμβήκαν εἰς ἕν καϊκιον δέκκ ἀνθρώποι διὰ νὰ πηγαίνουν πέρα καὶ ἀνοιξε τὸ καϊκι καὶ ἐπνίγηκαν εἶτον καὶ ἄλλα καϊκια καὶ ἐπρόφθασαν τοὺς ἐνέα εἰδὲ μία κόρη ἕως 15: ἐτὸν ἐπνίγηκε καὶ δὲν τὴν ἔβγαλαν ζωντανὴν καὶ εἰς ἐνθύμησιν (A).

17. 1884: μαΐου 27: τῆς πεντηκοστῆς ἔκαμαν δοξολογίαν εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῶν ἐκκλησιῶν διὰ τὸν σουλτάνον ἦτον παρὸν καὶ ὁ βαλῆς ὁμοῦ καὶ ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ καὶ πλῆθος χριστιανοὶ καὶ ἐγκομίασαν τὸν σουλτάνον καθὼς καὶ ὁ βαλῆς ἔβαλε ἕναν λόγον τουρκικὸν καὶ ὁ δημητράκης σιόμος τὰ ἐξηγοῦσε εἰς τὰ ἑλληνικὰ καὶ ἐγράφη διὰ ἐνθύμησιν (E).

18. 1884: σημεῖωσις διὰ τὸν μόναν Ἰούνιον ἀπὸ 3: Ἰουνίου ἕως εἰς τὰς πέντε αὐτοῦ ἔπιασε βροχὴ ἀδιάκοπη γεννηκὴ ὡς εἰς μὲν

τὸ βραδέτο καὶ πάπηγγο ἔριξε ἕως μίᾳ πιθαμῇ χιόνι, εἰς δὲ τὸ χωρίον σιγάει, ἀφ' οὗ ἔπιασε βροχὴ καὶ χιόνι καὶ ἀέρας κρύος ἐψόφησαν 150: πρόβατα τὰ ἑποῖα εἶχον κορέψη, καὶ ἐδῶ εἰς Ἰωάννινα ἔκαμε κρύο ὡς ἂν τὸν χειμῶνα. καὶ εἰς ἐνθούμην. Εἰς τὸ χωρίον λούζτικο κατὰ κινήσει ἀπόκτησε μίᾳ γυναίκα δύο παιδιὰ μαζὺ τὰ ἑποῖα ἦτον κολημένα, καὶ σχεδὸν ὅλος ὁ Ἰούλιος μόνος ἔκαμε βροχερός καὶ κρύος ὡς ἂν τὸ φθινόπωρον (Σ).

19. 1884: αὐγούστου 10: παρασκευῇ τὸ βράδυ εἰς τὰς 2: ὄρας τῆς νυκτὸς ἔκαμε ἀστραπαῖς καὶ βροντὴς χαλάζι: ἀέρας βροχὴ ἕως εἰς τὰς ἑπτὰ τῆς νυκτὸς καὶ ἔγεινε φόβια αὐτῇ ἢ βραδείᾳ ὅπου ἐφοδύθησαν ὅλοι οἱ πόλις. καὶ εἰς ἐνθούμην (Θ).

20. 1884: Σεπτεμβρίου 13: ἡμέρα Πέμπτη, τὸ πρωὶ ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ὁ Γεώργιος προτοψάλτης τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ὅστις ἐχρημάτισε ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτη καὶ ἐθαύθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς τὰς 9: τὸ ἑσπέρας μὲ παράταξιν καὶ εἰς ἐνθούμην (ΙΑ).

21. 1884: δεκεμβρίου 18: ἡμέρα τρίτη ἔκαμαν ἀρχὴν διὰ τὸ περιτήχησμα τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ ἐξω μέρος τῶν μνημάτων. ὁδὸς καρδατιὰ καὶ εἰς ἐνθούμην (ΙΑ).

22. 1885: Ἰανουαρίου 6: ἡμέρα κυριακῇ τὸ ἑσπέρας μετὰ τὸν ἑσπερινὸν ἔπιασε ἕνας βορέας καὶ ἐπεκράτησεν ὅλην τὴν ἡμέραν τοῦ προδρόμου καὶ εἰς τὰς 8: τὴν τρίτην ἔπιασε χιόνι ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ἐπεκράτησεν ὡς τὴν Τετάρτην (Α).

23. 1885: μαΐου 3: ἡμέρα παρασκευῇ εἰς τὴν μίαν ὥρα καὶ μιστὴ τουρκιστὶ ἦλθεν ὁ ἅγιος Ἰωαννίνων Κύριος Σωφρόνιος ἀπὸ κωνσταντινουπόλεω πθάνοντας εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον κοπάνο ἐσήμανε ἢ καμπάνα καὶ εἰς τὸ κορμέκη ἐκφώνησε λόγον ὁ κύριος Λαμπρίδης * καὶ ἦτον πλήθος λαὸς καὶ ἦ μαθηταὶ ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἦλθεν εἰς τὸ σπήτη τοῦ ἁγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου τὸν ἐπερίμανον οἱ ἱερεῖς φορεμένοι μὲ τὰς ἱερατικὰς στολὰς ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων ἐφόρεσε καὶ ὁ ἴδιος τὸν ἱερὸν μανδύαν ἐψάλαν οἱ ψάλται τὸν πολυέλεον ἕως τὴν ἱερὰν μητρόπολιν διὰ μέσου τῆς ἀγορᾶς ἐψάλλαν τὴν δοξολογίαν καὶ τὸν ὕμνον τοῦ σουλτάνου καὶ ἀπὸ τὴν ἱερὰν μητρόπολιν ἐψάλλαν τὸ ἅξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς καὶ ἀνέστη ἀπάνω εἰς τὴν μητρόπολιν μαζὺ μὲ τοὺς ἱερεῖς

* (Εἰς τὴν παρακομπήν * ἀνταποκρίνονται ἐν τῇ ἐνθουμῇσι τάδε) * καὶ ὁ κύριος γρηγοριάδης καὶ ὁ ἴδιος ἀντεπεκράθη καὶ ἐχειροκρότησεν. ὁμοίως ἐκφώνησε λόγον ὁ ἅγιος Ἰωαννίνων εἰς τὴν μητρόπολιν.

ἱεροφορεμένους ἦτον καὶ τὰ προξενία μαζὺ του· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ εἰς ἐνθύμησιν ἐκτίπησαν καὶ τὰ σήμαντρα τῶν ἐκκλησιῶν (E).

24. 1885 : μαρτίου 22: τῇ ἀγία καὶ μεγάλη παρασκευῇ εἰς τὰς 8 ὥρας π: M: ἀνεπαύθη ὁ κύριος πικρὰ Θεόδωρος ἐφημέριος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ ἐνταφιάσθη τῇ 23: μαρτίου τὸ ἀγίω καὶ μεγάλω σαββάτῳ ἀφ' οὗ ἐδιδάσθη ἡ νεκρόσημος ἀκολουθία· καὶ εἰς τὰς 10: ὥρας τὸν ἐνταφίασαν καὶ εἰς ἐνθύμησιν (Γ).

25. 1885 : Ἰουλίου 7 ἡμέρα Κυριακὴ εἰς τὰς δέκα ὥρας μετὰ μεσημβρίας ἐπιασε ἓνα γαζέπη τρομερὸν ὀργῇ θεϊκῇ χαλάζῃ βροχῇ ἀέρας ἐτσακίσθησαν δένδρα ἐβούλισαν τὰ λαγούμια καὶ ἐμβήκε τὸ νερὸν εἰς τὰ σπίτια καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν ὅσοι εἶχον μπέμπυσε, ἐμβήκε μέσα τὸ νερὸν ἀπὸ τὸ μεγάλο τὸ γαζέπη ὅπου δὲν τὸ ἐνθυμάται κἀνένας αὐτὴν τὴν τρομερὰν καὶ βραγδέαν βροχὴν καὶ ρούφλας ὅπου ἔπεσε καὶ εἰς ἐνθύμησιν· καὶ εἰς τὰς 8 πάλιν βροχῇ καὶ ἀσραπόβροντα (H).

26. 1885 : αὐγούστου 19: ἡμέρα δευτέρα ἕκαμαν δοξολογίαν εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν διὰ τὸν σουλτάνον εἰς τὴν ἀνάδασιν τοῦ θρόνου καὶ τὸ βράδῃ τῇ δευτέρᾳ ἕκαμαν φέστα εἰς τὸ νησί μὲ φῶτα καὶ ἄλλα διάφορα φουσιέκα καὶ λοιπὰ ὥστε ἐσυναχθῆσαν πλήθος καὶ εἰς τὸ νησὶ καὶ εἰς τὸ μόλο ὅπου ἔφθασε τὸ καΐκη ναῦλος αὐτὴν τὴν νύχτα ἕως 80: γρόσια καὶ περισσότερον καὶ εἰς ἐνθύμησιν (Θ).

27. 1885 : Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώμβριον ἐσύναξε σρατὸν ἡ Τουρκία ἀπὸ Ἀλβανίαν καὶ Ἰωάννινα διὰ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος (IB).

28. 1885 : σημειώσεις διὰ τὸν Νοέμβριον ἕκαμε πολὺ καλῶς καὶ εἰς τὰς 30: τοῦ ἀγίου ἀνδρέος ἡμέρα σαββάτῳ αἰφνιδεῖος ἤλθε τὸ κρύο μὲ χιόνια καὶ παγοτὲς καὶ εἰς ἐνθύμησιν (IA).

29. 1885 : Νοεμβρίου 15: ἡμέρα παρασκευῇ τὸ βράδῳ ξημερόνοντας τοῦ ἀγίου ματθέου· ἐχίνονταν τὰ ἄστρα τετραγωνικῶς διόλης τῆς νυκτὸς ὥστε ἦτον θέαμα φρικτὸν καὶ εἰς ἐνθύμησιν (II).

30. 1885 : κατὰ μόνον δεκέμβριον ἔγεινε μίᾳ τσιούπρα τούρκα ἀπὸ χωρίον γρεδανήτη καὶ τὴν ἔφεραν εἰς Ἰωάννινα μπουλαμένοι ἤλθον καὶ οἱ γονεῖς τῆς εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν καὶ ἀνάφεραν τῶν ἀγίου Ἰωαννίνων Κυρίου Σωφρονίου καὶ εἰς τὰς 11: τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέρα τετράδῃ τὸ ἐσπέρας ἐπῆγεν ὁ Ἰωαννίνων εἰς τὸ σαράν, καὶ ἐφόναξαν τὸ κορίτσι καὶ πρώτην φορὰν εἶπε ὅτι εἶναι τούρκα ὕστερον τὴν ἐπῆρεν ὁ σεδασμιότατος εἰς ἓνα δωμάτιον καὶ τὴν ἐκατήχησε

ἕως δέκα λεπτά καὶ ἐβήκαν μαζί με τὸν Ἰωαννίνων εἰς τὸ μετολήση καὶ ἀπεκρίθη ἡ κόρη καὶ εἶπεν χριστιανοὶ ἡμῶν χριστιανοὶ εἶμαι καὶ χριστιανοὶ θὰ ἀποθάνω λέγοντας αὐτὰς τὰς λέξεις τὴν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἱερὰν μητρόπολιν μετὰ τὸν σταύρον διχασχιστὴν καὶ μετὰ τὸν ἀχμέτη ντάου τῆς ἐβγαλαν τὰ μπηρκαυλῆκια ὅπου τὴν εἶχαν μπουλομένη καὶ εἰς ἐνθύμησιν (11).

31. 1886 : μαρτίου 24 : ἡμέρα δευτέρα ἐσύναξαν τοὺς τούρκους εἰς τὸν κηρόλα καὶ τοὺς ἐμήρασαν ντουφέκια καὶ ἐκεῖ ὅπου τὰ ἐμήρασαν ἔλας τούρκος ἕως 30 ἐτῶν λαμβάνοντας τὸ ἄρμα καὶ πιγγαίνοντας εἰς τὸ σπήτι του ἐξεπύχησεν εἰς τὸν δρόμον καὶ οἱ λοιποὶ τούρκοι τὸν ἐπήραν εἰς τὸ νταμπούτη καὶ τὸν ἔθαψαν ὁμοίως καὶ ἄλλος τούρκος ἑλμπάνης εἰς τὴν καλούτσιασμα ἕως ὅπου κάθονταν εἰς τὸ ἑλμπανκρῆ μετὰ τὸ ἄρμα εἰς τὸ χέρι ἐξεπύχησεν καὶ τὸν ἔθαψαν καὶ αὐτὸν καὶ εἰς ἐνθύμησιν (1).

32. 1886 : σημείωσις διὰ τὸν ἀπρίλιον ἀπὸ 20 ἕως 26 : βροχὴς στροκρηθὸς ἀέρας χιόνια εἰς τὰ ὄρη καὶ κρύο ὥστε ἀναφαν μαγκάλια εἰς τὰ σπήτια ὅπου δὲν ἐνθυμήται κανεῖς αὐτὸ τὸ γαζέπη καὶ εἰς ἐνθύμησιν (1).

33. 1886 : κατὰ μὴναν μάρτιον θύμια τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος γεωργίου τοῦ τροπεοφόρου εἰς τὸ παρεκλήσιον τοῦ χωρίου μετσόβου εἰς τὴν περιοχὴν τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐσυνάχθη τὸ στρώσιμον τὸ τουρκικὸν καὶ ἔστησαν σκηνὰς οἱ ὅποιοι ἔκαμαν πολλὰς καταχρήσεις ἐντὸς τῆς περιοχῆς. ὁ στρατηγὸς αὐτῶν ἐκεῖ ὅπου ἐκημάτο παρουσιάσθη ὁ ἅγιος καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι νὰ τραβήξῃ τὸν στρατὸν ἀπὸ τὸν τόπον του· αὐτὸς δὲ δὲν ἠθέλησε, καὶ πάλιν ἔφηπος κρατῶν μάλιστα εἰς τὴν δεξιάν του καὶ τοῦ λέγει ἐγὼ σοῦ εἶπα νὰ ἀποσῆρῃς τὸν στρατὸν ἀπὸ τὸν τόπον μου ἐσὺ ὁμοῦ δὲν ὑπήκουσες ὁ δὲ στρατηγὸς ἠρώτησεν αὐτὸν τῆς εἰ· ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη αὐριον τὸ προῆ ἀπερνὰς ἀπὸ τὴν περιοχὴν μου καὶ με βλέπεις· λέγοντας αὐτὰ τὸν ἐράπησε τόσο ὅστε τοῦ ἔκαμε τὸ κορμὴ μαύρο εἶδεν στρατιώται του οἷτινες ἐκημόντο ἐκεῖ πλησίον ἔβλεπον τὴν ταρχήν καὶ τὰς κραυγὰς του καὶ ἐθαύμαζον τί εἶναι αὐτὸ συνήλθεν ὁ στρατηγὸς εἰς τὰς φρένας του καὶ τὸν ἠρώτησεν τῆ ἔκαμε ἔτσι καὶ τῆς τὸν ἐράβδῃσε παρατηρόντας τον εἶπεν τὸ κορμὴ του ἀράδες· ἀράδες ἀπὸ ταῖς μάλιστα· ἀμέσως ἐπρόσταξε νὰ τὸν περιφέρουν ἐντὸς τῆς περιοχῆς ἀπερνώντας ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ ναοῦ βλέπει τὸν ἅγιον ἔφηπον καθὼς τὸν εἶδεν καὶ εἰς τὸν ὕπνον του καὶ τοὺς λέγει ὁ στρατηγὸς εἶδαται αὐτὸς ἦτον ὅπου με ἐκτεποῦσε

ὕστερον ἐπρόσφεραν ἔλασεν καὶ κτήριον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐγονι-
πετοῦσαν ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας ζητῶντας συγχώρησιν· οἱ δὲ χοργακὴν
ἐθαύμασαν καὶ ἐστειλάν εἶδθαι αὐτὸς ὁμοῦς ἕως τὴν σήμερον ὅπου
γράφω ἦτον κατάκρητος τῆ 24: Ἰουνίου 1886: Σ: χ. Κ: (5).

34. 1886: αὐγούστου 15: ἡμέρα παρασκευῆ τὸ βράδυ εἰς τὰς
4: 1: ὥρας τῆς νυκτὸς ἐγένετο ἕνας σεισμός τρομερὸς ὅστις ἐδιήρκασε
πέντε λεπτά καὶ ἐταράχθη ἡ πόλις ὅλοι ἀπὸ τὸν φόβον τους καὶ εἰς
ἐνθούμησιν (Θ).

35. 1886: περὶ δὲ τῆς ἀνομβρίας ἀπὸ α': Ἰουλίου ἕως 24: αὐ-
γούστου ὅπου ἔριξε μία λεπτή βροχὴ ἡ δὲ ξηλοκαρπία ἀφθονη τὰ
ὀπορικὰ σταφύλια σήκα, ἀπὸ δὲ σχεδὸν ὅλα καὶ εἰς ἐνθούμησιν (Θ).

36. 1886: 13 Ὀκτωβρίου Δευτέρα. Ἐβαλαν μαστόρους διὰ τὸν
μπαζεῖ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸν ἐκλίσαν με σίδερα.
Ἐπιτρόπων Ἰωάννου Χατζα καὶ Κωνσταντίνου Κούρεντα (IB).

37. 1886: 26 Ὀκτωβρίου τοῦ ἀγίου Δημητρίου ἐκάτηκεν ἡ ἐκ-
κλησία τοῦ χωρίου Συρράκων εἰς τὸ ζητσοχώρι καὶ εἰς τὰς 28 ἡμέρα
Τρίτη ὥρα 10 ἦλθεν εἰς Ἰωάννινα ὁ Ἡγούμενος-Πασσᾶς καὶ τὸν ἐδέχθη-
κατ με παράταξιν (IB).

38. 1886: νοεμβρίου 27: ἡμέρα πέμπτη ἐτελεύτησεν ὁ ἐν μα-
καρίᾳ τῆ λήξει γενομένου Σπυρίδων: Θ: μανάρις ὅστις ἦτον ὁ πρῶ-
τος τῶν διδασκάλων ὑπὲρ τὰ σαράντα ἔτη· οἱ δὲ πόλις ἀπὸ τὴν με-
γίστην εὐχαρίστησιν τὸν ἐνατάφισαν με μεγάλης παράταξιν, οἱ δὲ
κηδῆα του ἐγγινε πρῶτον ἐσυνάχθησαν ὅλα τὰ Ἰσνάφια προξενεῖα
ὡς ὑπήκοος ἔλθιν καὶ ὅλοι οἱ μαθηταὶ ἀπὸ ὅλα τὰ σχολεῖα ἐστήθησαν
δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ βαστώντας ὁ καθεὶς τῶν ἐφόρων λαμπάδας εἶδε
μαθηταὶ ἔδαστοῦσαν στέφανα ἐξ ἀνθέων τὸν ἀπέρασιν ἀπὸ τὴν ἀγο-
ρὰν ἕως τὴν ἐκκλησίαν ἀρχιμανδρείου ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ νεκρόση-
μος ἀκολουθία ἐκφώνησε λόγον πρῶτος ὁ εὐγενέστατος Κ. Κωστάκης
II: σακκελλαρίου, ὁ δεύτερος κύριος Γεώργιος στεφάνου καλοῦδι· ὁ
τρίτος κύριος συγκριώτης ὁ δὲ τέταρτος ὁ κύριος Γεωργίτης δικη-
γός· καὶ ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ὁ περισσότερος λαὸς ἐκφώνησαν λόγον
τρεις μαθηταὶ τῆς τετάρτης γυμνασίου, καὶ ἐγενεαι αὐτῆ ἡ ἱερὰ τε-
λετή ἀπὸ τὰς 9: ἑσπέρας ἕως τὰς δώδεκα· καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν αὐτὸ τὸ βράδυ καὶ τὴν παρασκευὴν εἰς τὰς πέντε ὥρας ἐντα-
φιάσθη· καὶ εἰς ἐνθούμησιν (IF).

39. 1886. ὁ δεκέμβριος ἦτον πλημῆρες ἀπὸ τὰς πολλὰς βροχὰς
καὶ εἰς ἐνθούμησιν (IA).

40. 1887: ἀπὸ α': Ἰανουαρίου ἕως εἰς τὰς 27: τοῦ αὐτοῦ τοῦ χρισσοτόμου ἔκαμε καλοκαιρίαν ὥστε δὲν ἐνθιμῆται κανεῖς ἀπὸ τοὺς γέροντας τὴν τώσῃ καλοκαιρίαν ὥσάν νά εἶτον ἀπρίλιος καὶ εἰς τὰς 28 ἤλαξεν ὁ καιρὸς ἀπὸ μερικῶν χιόνῃ εἰς βροχὴ ὅπου ἐφθασαν τὰ κάρβουνα 12 καὶ 13 παράδες τὴν ὀκτά (Α).

41. 1887: φεβρουαρίου 26: ἡμέρα σαββάτω ὥρας 7: τῆς ἡμέρας ἀνεπαύθη ὁ ἐν μακαρίᾳ τηλήξῃ ἀλέξιος ἱερεὺς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, καὶ τὴν κυριακὴν τῆς ὀρθοδοξίας τὸν ἐκῆδευσαν μὲ πλῆθος χριστιανῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν μὲ μεγάλην παράταξιν· καὶ εἰς τὰς 8 ὥρας τὴν αὐτὴν κυριακὴν τὸν ἐνταφίασαν καὶ εἰς ἐνθόμῃσιν, ὥστις ἐχρημάτισεν ἱερεὺς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τεσσαράκοντα ἔτη (Β).

42. 1887: μαρτίου $\bar{\alpha}$: κυριακὴ δευτέρα τῶν νυστειῶν ἐχρητονηθήθη ὁ διακοσπύρος ἀπὸ χωρίον κουσόλιανη Ἱερεὺς εἰς τὴν ἱερὰν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχιμανδρείου καὶ κατεστάθη ἐφημέριος εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐνωρίαν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τηλήξῃ ἀλεξίου ἱερέως καὶ εἰς ἐνθόμῃσιν (Γ).

43. 1887: Μαΐου 17 τὸ ἑσπέρας ὥραν 4^η τῆς νυκτὸς ἀπεβίωσεν ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀρχιμανδρείου Κωνσταντῖνος, καὶ τὸν ἐκῆδευσαν τὴν 18^η τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέραν Δευτέραν ὥραν 4^η π. μ. τουρκισί. Ἐγράφη εἰς ἐνθόμῃσιν (Ε ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

44. 1887: ἀπὸ 27: Μαΐου ἑτεράδῃ ἀρχήψε ἕνας βοργιάς σημαντικὸς καὶ ἐπεκράτησεν ἕως τὴν Παρασκευὴν τὸ ἑσπέρας καὶ τὸ Σάββατον ἔπιασε μία βροχὴ πολὺ ὠφέλημος ὁμοίως καὶ τὴν Κυριακὴν εἰς τὰς 31: τοῦ παρόντος τῶν Ἁγίων πάντων ἐχειροτονήθη ὁ παππὰ Γεώργιος υἱὸς τοῦ ἀνωτέρου παππὰ Κωνσταντίνου καὶ εἰς ἐνθόμῃσιν (Ε ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

45. 1887: περὶ δὲ τῆς ἀνομβρίας ἀπὸ Ἰούνιον ἕως 4: Σεπτεμβρίου ὅπου ἔπιασε βροχὴ βραγδέα ἢ δὲ κάψας τὸν Αὐγουστον ὑπερβολικὰς καὶ ἀνηπόφερτες ἕως ὅπου τὸ θερμόμετρον ἐφθασε εἰς 37: γράδα· καὶ τὸ Σάββατον εἰς τὰς 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐσύσθη ἢ γῆ δύο φορὰς ἢ μία εἰς τὰς 2: ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὰς ἑπτὰ καὶ εἰς ἐνθόμῃσιν (ΙΑ).

46. 1887: περὶ δὲ τῆς ἀνομβρίας δὲν εἶδομεν, εἰμὴ μερικὴ καὶ λεπτὴ βροχὴ διὰ δὲ ταῖς καύσαις ἀνηπόφερτες ἀπὸ $\bar{\alpha}$: αὐγούστου ἕως 7: αὐτοῦ ὥστε εὐθὺς τὸ θερμόμετρον τριάντα ἑπτὰ γράδα καὶ κύριος γινώσκει ἕως τὸ ὕστερον (Θ).

47. 1887: Νοεμβρίου 15 ἡμέραν Κυριακὴν ἔγινε μνημόσυνον τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ τῆς Ζωητικῆς Σχολῆς Σ. Μανάρη καὶ ἐξεφώνησε λόγον ὁ κύριος καθηγητὴς Ε. Σγκριώτης καὶ εἰς ἐνθούμῳσιν. τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀπέθανε καὶ ὁ Λέων Μελάς καὶ ἔγινε ἡ κηδεῖα του μὲ μεγάλην παράταξιν καὶ εἰς ἐνθούμῳσιν (ΓΓ).

48. 1887: σημείωσις διὰ τὸν δεκέμβριον πλημῆρες χιόνια καὶ κρύο καὶ εἰς τὸ τέλος βορρῳῖας δυνατὸς ἔπεσε δένδρα καὶ ἓνα κηπαρίσι εἰς ἓνα τζαμὴ τώσον σφοδρὸς ἦτον (ΙΔ).

49. 1888: σημείωσις διὰ τὸν Ἰανουάριον βροχῆς χιόνια κρύο ἀνηπόφερτο ἀσθένειαις εἰς τὸν κόσμον· περὶ δὲ τὸν φεβρουάριον 2: ἡμέρες καλῆς εἰς τὸ πρῶτον εἶδὲ ἀπὸ τὰς 3: φεβρουαρίου ἕως τὰ τέλη αὐτοῦ κακοχερία χιόνια κρύα βροχῆς, ἀέρας καὶ λοιπὰ ὥστε νὰ μὴν φαντασθῆ ἓ ἄνθρωπος καὶ εἰς ἐνθούμῳσιν (Β).

50. 1888: ἀπριλίου 5: ἐπιτροπευῶντων Κυρίου Δημητρίου Χαρισσιῆδου καὶ ἀθανασίου ἀλιέως ἔβαλαν μᾶστορα καὶ ἐδιόρθωσαν τὸ σήμανδρον ὅπου θὰ ἔπεφτε καὶ ἐμετατόπησαν καὶ τὸ παγκάρι (Δ).

51. 1888: Ἰουνίου 13: δευτέρα τοῦ ἀγίου πνεύματος εἰς τὴν μνησὴν ὄρα μετὰ μεσημβρίας ἔπεσεν ἀστραπή εἰς τοῦ κομπητὶ τὸ μπαχσὲ καὶ ἐπαήλητησαν ἄνθρωποι καὶ εἰς ἐνθούμῳσιν (Ε).

52. 1888: περὶ τῆς ἀνομβρίας ἀπὸ 12 Ἰουνίου μέχρι τὰς 6: Σεπτεμβρίου (ΙΑ).

53. 1888: περιδὲ τῆς ἀνομβρίας ἀπὸ 12: Ἰουνίου Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς ἕως 25: Ἰουλίου βροχὴ δὲν εἶδωμεν εἰμὴ καύσες ἀνηπόφερτες ὥστε τὸν Ἰούλιον τώσῃ φλόγα ἔκαμε ὅπου ἐληγοσθήμην δύω γυναῖκες εἰς τὴ βρῆσιν τοῦ παζαργίου ἢ μία Χριστιανὴ καὶ ἄλλη Ὠθωμανήτισσα καὶ εἰς ἐνθούμῳσιν (πρόσθετα κατόπιν) καὶ εἰς τὰς 26: κρύο σημαντηκὸ ὡς τὸν χιμόνα καὶ βορρῳῖας καὶ βροχὴ ἐπηκράτησεν ἕως τὰς 30: τοῦ αὐτοῦ. καὶ εἰς τὰς 31: Κυριακὴ ἀρχίψε πάλιν ἡ ζέστη (Η).

54. 1888. περὶ τὸν αὐγουστον ἀφ' οὗ καὶ ἀρχίσε καὶ κρύον μὲ καύσες ἀνηπόφερτες μὲ ἀέριδες καὶ βορρῳῖαδες μὲ σεισμοὺς μὲ ἀσθένειαις ἕως τὸ τέλος αὐτοῦ εἰμὴ μία λεπτὴ βροχὴ εἰς τὰς 27: αὐτοῦ ἕσον ἐδρόσησε καὶ ὄχι γενηκὴ· ὅπου δὲν εἶδωμεν βροχὴ καὶ εἰς ἐνθούμῳσιν ὑγιένεται οἱ ἀναγινώσκοντες (Θ).

55. 1888: ὀκτωβρίου 29: ἡμέρα σαδῳάτω ἔγινε μεγάλη φορτούνα ἀπὸ βροχὴ καὶ χιόνη καὶ εἰς τὸ χωρίον λαγκαῶδες μάννα καὶ θυγατέρα ἐπήγαν εἰς τὸν λόγκον. διὰ ξύλα καὶ ταῖς ἔκλησε ἡ φορ-

τούνα καὶ ταῖς ἡδραν ξεπαιχισμένες ἐπιθῆς ἐπήγαν τὰ ἄλλογα φορτομένα καὶ ἡ γυναῖκες δὲν ἐπήγαν ἐνόμισεν ὁ ἄνδρας τῆς ὅτι ἐπήγαν εἰς ἓνα παλιγκλήση καὶ τῆς ἡδραν καὶ ταῖς ἔθαψαν εἰς τοὺς ἀγίους ἀναργύρους καὶ εἰς ἐνθύμησιν (ΙΓ).

56. 1888: 9) Νοεμβρίου ἡμέρα Κυριακὴ Ἐκαμε κρύο καὶ ἔπεσε χιόνι στὸ Μητακέλι κ' ἤρθεν ἕως τοὺς Ληγγιάδες (ΙΒ).

57. 1888: σημεῖωσις διὰ τὸν νοέμβριον καὶ δεκέμβριον ἔκαμε ὀρέος καιρὸς ὡσάν νὰ ἦτον ἀπρίλιος. εἴμη εἰς τὰς 19: δεκεμβρίου εἶδομεν μίαν ἡμέρα ἀκατάστατη βροχὴ καὶ χιόνη εἰδὲ ἐπίληπες ἡμέρας καιρὸς ὀρέως καὶ εἰς ἐνθύμησιν (ΙΔ).

58. 1889: περὶ δὲ τὸν φεβρουάριον ἀπὸ ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς ἀέριδες χιόνια βροχιᾶς χαλάζια ἀστραπόβροντα ἕως εἰς τὰς 20: τοῦ αὐτοῦ ὕστερον ἔκαμεν ὀλίγη καλοκερία καὶ εἰς ἐνθύμησιν (Β).

59. 1889: περὶ δὲ τὸν μάρτιον κακοκεριά βροχιᾶς χιόνια ἀέριδες σιούγκραδον μόνον τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρες ἡμέρας ἤδομεν ἥλιον εἰδὲ ὅλος ὁ μὴν σχεδὸν βροχερὸς καὶ κρύο (Γ).

60. 1889: ἀπριλίου ᾱ. τὸ ἅγιον καὶ μεγάλη σαββάτω ἐτελεύτησεν ὁ πρόξενος τῆς ρουσίας τὸ ὄνομά του ἄνδρας καὶ ἡ κηδεῖα του ἔγεινε τὴν δευτέραν τὰς 3: ἀπριλίου ὥρας 8' καὶ πλήθος λαὸς χριστιανοὶ τούρκοι ἔβραῖοι ψάλλοντες ἀπὸ τοῦ ταγαρά ὅπου εἶναι τὸ προξενεῖον τὸ ρουσικὸν ἕως εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν τοῦ ἔψαλαν τὴν ἀκολουθείαν τῆς ἀναστάσεως καὶ ἐκφόνησαν λόγους τρεῖς καὶ εἰς τὸν τάφον ἐδγήκεν μόνος του ὁ ἀρχιερεὺς Κύριος Σωφρόνιος καὶ ἓνας πρόξενος ἐκφόνησε λόγον φράγκηκα· καὶ εἰς ἐνθύμησιν (Δ).

61. 1889: Μαΐου 21: ἡμέρα Κυριακὴ τῶν πατέρων ἐπῆχε μίαν βροχὴ σημαντικὴ καὶ (ἔπονται δύο στίχοι διαγεγραμμένοι) σχεδὸν ὅλος ὁ Μάιος μὲ βροχάδες τὸν ἀπεράσαμεν ἐκτὸς μόνον νὰ ἔκαμεν ἥλιος κάμποσες ἡμέρας καὶ εἰς ἐνθύμησιν· καὶ εἰς τὰς 23: Μαΐου ἡμέρα Τρίτη τὸ ἑσπέρας ἀνεπαύθη ὁ Ἀθανάσιος Ἀλιεὺς δεστικὸς ἐχρημάτισεν ἐπίτροπος εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐθαύθη τὴν 24: ἡμέρα Τετάρτη τὸ ἑσπέρας καὶ εἰς ἐνθύμησιν (Ε ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

62. 1889: Μαΐου 27: ἡμέρα Σαββάτω τὸ προὴ ἔφυγεν ἀπὸ Ἰωάννινα ὁ Ἰγούφκασιας καὶ εἰς ἐνθ. διὰ Κωνσταντινούπολιν. (πρόσθετα διὰ μολυβδίδος ἄλλη χειρὶ) καὶ εἰς τὸ 1893—Μαΐου 9—ἀπέθανε (Ε ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

63. 1889 : (Ὀκτωβρίου) Περὶ τὴν ἔξοδον τοῦ Ἁγίου Ἰωαννίνων Σωφρονίου διὰ Θεσσαλονίκην ἦλθεν τηλεγράφος μὲν ὥρα νύχτα παρασκευὴ καὶ τὸ Σάββατον ἐφώνησε τὴν δημογεροντίαν καὶ ἐτηλεγράφησε γὰρ νὰ μείνῃ ἐτὴν θέσιν του. Καὶ πάλιν ἄλλος τηλεγράφος ὅτι εἶναι ἀμετάβλητος διὰ νὰ μείνῃ. Βλέπων τὸ ἀμετάθετον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὅτι δὲν ἔχει πλέον ἐλπίδας διὰ νὰ μείνῃ Ἰωαννίνων ἀλλὰ θὰ πηγαίνῃ εἰς Θεσσαλονίκην χωρὶς λόγον ἐνάντιον ἐπήγεν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ εὐλόγησε τοὺς μαθητάς, δεῦτερον ἐπεριπάτησεν εἰς τὰ σπητιὰ πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως καὶ τοὺς ἀποχαιρέτησε τρίτον ἐλειτούργησε εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν 15 Ὀκτωμβρίου καὶ ἐκήρυξε λόγον καὶ ἐζήτησε συγχώρησιν ἀπὸ ὅλην τὴν πόλιν τέταρτον ἐδιαμήρασε ἐλεγμοσύνην εἰς φυλακὰς νοσοκομεῖα σπητάλια καὶ ὄρφανοτροφεῖον καὶ τῶν Ἱερῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἀπὸ ἑνα Μετζίτη τοῦ καθενὸς διὰ νὰ τὸν μνημονεύουν, πέμπτον καὶ τελευταῖον εἰς τὰς 20 ἡμέρας παρασκευὴ ὥρας τρεῖς ἐσυνάχθησαν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν πλήθος Χριστιανοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ τὰ προξενεῖα Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος· ἐκατέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν φορὸν τὸν τίμιον σταυρὸν κρεμώμενος ἀπὸ τὸν λαϊκὸν καὶ ἐχαιρέτησε τὰς ἀγίας εἰκόνας τοῦ τάφου τοῦ Ἁγίου. Ἐδῆγῃκεν διὰ τῆς ἀγορᾶς οἱ Χριστιανοὶ τοῦ φιλοῦσαν τὴν δεξιὰν καὶ μερικοὶ ἑβραῖοι. Ἐδῆγῃκεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ νεομάρτυρος καὶ εἰς τὸ σπήτι ὀνομαζόμενον λάμπρες εἶχε διορισμένους τοὺς αἰδεσιμότατον Παπᾶ-Σπύρον ἀπὸ χωρίον Κοσόλιανη καὶ τὸν Δόδον ἐμήρᾳζαν εἰς τοὺς πτωχοὺς χρήματα καὶ αὐτὸς ἐπήγεν εἰς τὸν Ἅγιον καὶ ἀποχαιρέτησε. Εἰς τὴν πόρταν τοῦ Ἁγίου ἔβγαλε λόγον ὁ γυμνασιάρχης τῆς Ζωσιμαίας σχολῆς Σωτηριάδης τελειώνοντας αὐτὸς ἐκήρυξε καὶ ὁ ἴδιος· καὶ ἦταν πλήθος ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα τὰ σχολία παιδιᾶ. Ἀπὸ τὸ ὄρφανοτροφεῖον καὶ ἀπὸ τὰς λάμπρες δὲν ἐβόλοῦσε νὰ περάσῃ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ πολὺ πλῆθος ἐμῶθηκε σὸ καὶκε εὐλόγησε τὴν πόλιν καὶ ἀνεχώρησε κλαίοντας.

Περὶ δὲ τὸν Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώμβριον ἔγινε νέος καρπὸς κούμπουλα (IB).

64. 1889 :· νοεμβρίου 5: ἡμέρα κυριακὴ ὥρας 10 μ. μ: ἔγεινε σεισμὸς τρομερὸς καὶ τὴν αὐτὴν αὐτὴν νύκτα εἰς τὰς 6: ὥρας πάλιν ἐσῆσθη καὶ εἰς ἐνθούμησιν (II ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

65. 1889 : Νοεμβρίου 14 ἡμέρα Σάββατον: ἐτελεύτησεν ὁ Παπανικόλας ἀπὸ χωρίον κηρημίτσας καὶ ἐτάφη τὴν Κυριακὴν (IB).

66. 1889 : περί δὲ νοέμβριον καὶ δεκέμβριον ἦτον ὥρατος καιρὸς (ΙΔ).

67. 1889 : περί δὲ τὸν 10κέμβριον πολὺ λαμπρὸς εἰμὴ μερικὴ βρογιάδες καὶ κρύα σημαντικῶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ εἰς τὰς 31: Κυριακὴ ἐχάλασε ὁ καιρὸς καὶ ἔρηξε καὶ ὀλίγον χιόνη καὶ εἰς ἐνθούμησιν (ΙΔ).

68. 1889 : Δεκεμβρίου 7. ἡμέρα Πέμπτη περί τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἁγίου Ἰωαννῶνα κυρίου Γρηγορίου τὴν ὁποίαν ἔκαμην ἡ πόλις. Οἱ ἱερεῖς τῶν ἐκκλησιῶν ἱεροφορεμένοι καὶ ἄλλα τὰ ἱσνάφια ἔκαμην τὸ κάθε ἱσνάφι γυροῦν μὲ βαῖτα περικηκλωμένος καὶ τὸ κάθε ἱσνάφι εἶχον τὸ ὄνομά του γραμμένο· ἡ ἁγία μητρόπολις ἐστολισμένη μὲ δάφνες καθὼς εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν καὶ ὁ λαὸς πρόθυμὸς διὰ τὴν ὑποδοχὴν του ἔκκλησεν ἡ ἀγορὰ καὶ ἐβγήκεν ὁ λαὸς ἄνδρες καὶ γυναῖκαις εἰς ὑποδοχὴν καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Μηλὲς μπαχτσέ καὶ ἐκήρυξαι λόγον καὶ ἔβαλε καὶ τὰ σημεῖα καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον καὶ ἐφόρεσεν τὸν μανδύαν καὶ ἦτον ὁ Ἄνθιμος Τσιατσόπουλος ὁ Βελλᾶς Βασίλειος ὁ Παραμυθείας Ἰωάννης καὶ οἰγούμενος τῶν μοναστηρίων καὶ προτοσύγγελος καὶ ἱερεῖς πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὸν ἐπήραν ψάλλοντες ἀπὸ τὸ σπήτι τοῦ ἁγίου κατερθίαν εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν καὶ εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ τὰ σπήτια καὶ μπαλκόνια ἔρηπταν γκιούλσες καὶ ἀνθοδέσματα· καὶ ἅμα ἔφθασεν εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν ἦτον τὰ κορίτσια μὲ δάφνες οἱ μαθηταὶ καὶ ἔψαλον ᾠσματα· καὶ ἀφοῦ ἐμβήκεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔβαλεν εὐλογητόν καὶ ἐδιᾶδασαν τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ ἁγίου Γεωργίου ὕστερον ἀνέβη ὁ κύριος Παραμυθείας Ἰωάννης καὶ ἐδιᾶδασε τὸ φερμάνη ὕστερον ἔβαλεν λόγον ὁ ἴδιος καὶ μετὰ τὸν λόγον ἔβαλεν ὁ Χριστὰκ ἐφέντης Σακελαρίου καὶ τελειώνοντας τὸν λόγον ἐγκομίασεν τὸν σουλτάνον καὶ ἀνέβη εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν. Τὴν δὲ Κυριακὴν εἰς τὰς 10: τοῦ 10κεμβρίου ἐλητούργησεν εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν μὲ τρεῖς ἀρχιερεῖς· καὶ ἔγεινε παράταξις μεγάλῃ· ἐσυνάχθησαν πλῆθος Χριστιανοὶ καὶ ἐτελείωσεν ἡ ἐκκλησία εἰς τὰς 6. ὥρας τῆς ἡμέρας· καὶ εἰς τὰς 12: τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἐλητούργησεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχιμανδρείου καὶ τὸν ὑπεδέχθησαν μὲ μεγάλην παράταξιν μὲ βαῖτα καὶ ἄλλα πολλά· καὶ τελειώνοντας ἡ ἱερά μυσταγογία ἐμήρασε τὸ ἀντίδωρον τῶν Χριστιανῶν (ΙΔ).

69. 1889 : περί τῆς νέας ἀσθένειας ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστοῦ

γέννων ἔπεσε μία ἀντάρρα τελειόνοντας ἢ θεία λειτουργία τὸ προῦ καὶ αὐτὴ ἢ ἀντάρρα ἐπροξένγησε αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν θερμὴ πονοκέφαλον σφαγιά εἰς ὅλον τὸ σῶμα ὥστε δὲν ἔμεινε κανένας ὁποῦ νὰ μὴν τὸν ἔπιασε σχεδὸν καὶ ὅλον τὸν Ἰανουάριον καὶ οἱ ἱατροὶ τὴν ὀνόμασαν ἠφλοέντζηα (Α).

70. 1890 περὶ τὸν μῆτον ἔκαμε λαμπρὸς μὲ βροχαῖς πυκναῖς καὶ ὁ καιρὸς θροσερὸς καθὼς καὶ ὅλος ὁ χειμὼν τῶν 89: δὲν εἶδομεν χιόνια καὶ μήτε κρῦσ πολὺ καθὼς ἔκαμε εἰς ἄλλα μέρη εἰμὴ ἐδῶ βρογιάδες καὶ εἰς ἐνθούμησιν (Ε).

71. 1890: Ὀκτωμβρίου 7 ἡμέρα Κυριακὴ τὸ βράδυ ἔγινε ἡ βραδυὰ αὐτὴ φοσερὰ ἀπὸ βροντῆ καὶ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς φοσερῆς ὥστε ἀνετρόμαξαν ὁ κόσμος ἀπ' αὐτὸ τὸ γαζέπι.

72. 1890: Ὀκτωμβρίου ἡμέρα Δευτέρα ὥρα 8 μ. μ. διαταγὴ τῆς ἱεράς Μητροπόλεως εἰς τὰς 9 ὥρας νὰ παρεδρηθοῦν οἱ ἱερεῖς τῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν καὶ ὁ ἑσπερινὸς δὲν ἐδιαβάσθη αὐτὸ τὸ ἑσπέρας καὶ ἐσφάλησαν αἱ ἐκκλησίαι εἰς τὰς 25 Δεκεμβρίου τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγενῶν καὶ ἔγινε μεγάλη χαρὰ εἰς τοὺς χριστιανούς.

73. 1890: ἀπὸ 22: Ὀκτωμβρίου ἡμέρα δευτέρα τὸ ἑσπέρας διαταγὴ ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον καὶ ἐσφάλισαν αἱ ἐκκλησίαι εἰς ὅλον τὸ μέρος τῆς τουρκίας· καὶ εἰς τὰς 28: ἡμέρα κυριακὴ ἐσυνάχθησαν οἱ χριστιανοὶ διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ σκράνη νὰ παρακλέσουν τὸν δικιχητὴν ὅπως τηλεγραφήσῃ διὰ νὰ ἀνήξουν ὁ δὲ δικιχητὴς καὶ ὁ ἀλίπεγς τὸ πῆραν εἰς ἄλλον τρόπον ἐθάρησαν ὅτι θὰ κάμουν ἐκανάστασιν· καὶ ἐπῆραν καὶ μερικοὺς χριστιανούς τοὺς ἐφυλάκησαν καὶ τῆ δευτέρα ἐπῆραν ἄλλους καὶ τοὺς ἐφυλάκησαν ἀπερνῶντας κάμποσες ἡμέρας ἄλλους ἐδίωξαν καὶ ἐθάσταξαν μερικοὺς καὶ τοὺς ἐξόρισαν διὰ κωνσταντινούπολιν· καὶ εἰς τὰς 25: δεκεμβρίου τὴν ἡμέραν τῆς χριστοῦ γενέσεως· ἦλθε τηλεγράφος πρὸς τὸν ἀρχιερέα γρηγόριον εἰς τὰς τέσσαρας ἢ καὶ πέντε ὥρας τῆς ἡμέρας ἔδωσεν εἰδογῆν εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ ἐκτίπησαν τὰ σῆμνῶρα· ἀκούωντας οἱ χριστιανοὶ ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ ἔγεινεν χαρὰ μεγάλη εἰς ὅλην τὴν πόλιν καθὼς καὶ εἰς τὰ χωρία ἐκτεποῦσαν οἱ καμπάνες· καὶ εἰς τὰς 8: ἔκαμε δοξολογίαν ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν καὶ ἐγκομίασε τὸν σουλτάνον καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας οἱ ἱερεῖς ἔκαμαν καθολικὸν εἰ δὲ ἱερεῖς εἰσὶν αὐτοὶ σφυρίδων κουσουλινίτης, σφυρίδων καὶ ἀναστάσιος ἀπὸ κούρεντα δημήτριος ἀπὸ βκίνετη κοσμάς ἀπὸ ἄλλο

χωρίον γεώργιος ἀπὸ κόντσι, σταύρος Ἰωαννίτης βασιλείος ἱεροδιάκονος κονσιότης, κωνσταντίνος νάθος πρασιφάλλτης παναγιώτης γκούτσης κανδιλανάπτε σωτήρις, βασιλῆς, κωνσταντίνος (1Δ).

74. 1891: περὶ τὸν Ἰανουάριον ἀπὸ 6 ἕως τέλη, χιόνιx περίσιx καὶ κρίον σημηκτικὸν ψώφησαν πρόβατα ἔπεσαν σπήτια ἐξεπάγησαν ἄνθρωποι ἐκλήστηκαν οἱ δρόμοι καὶ τὰ κάρβουνα ἐπουλήθησαν τριάντα παράδες καὶ ἕως τέλος δὲν ἐπάρθη τὸ χιόνι, ἀπὸ τὰ σπήτια ὁ δὲ φεβρουάριος ἀπὸ τὰς 21 ἕως τὰς 4: βοργιάς σημηκτικὸς ἔπεσαν σκεπὲς ἐτσακήσθησαν δένδρα ἔπεσαν γρίλες τῶν ἀρχόντων ἐσυντρίφτηκαν γάστρες καὶ ἔγηνε κατκαστροφὴ μεγάλη καὶ εἰς ἐνθύμησιν καὶ ἀπὸ τὰς 5 τοῦ αὐτοῦ ἡμέρα τρίτη τὸ ἑσπέρας ἕως τὴν παρσκευὴν τὸ βράδι 10: φεβρουαρίου ἕτερος βοργιάς σφοδρότερος καὶ κρουαδερός ὥστε ἡ λίμνη ἔκαμε μεγάλη φορτοῦνα καὶ ἀπὸ τὰ κήματα ἐσχηματήσθησαν πολλὰ κρούσταλα ὡς δένδρα. καὶ ξύλα ὅπου βρῖσκονταν εἰς τὸν μόλον δένδρα καὶ λοιπὰ ἀξιοπεριεργα πράγματα ὅπου ἀπόρυσαν ὁ κόσμος καὶ δὲν ἐστάθη ποτὲ εἰς αὐτὸ τὸ συμβῶν ὅπου ἔγεινεν δὲν τὸ ἐνθυμεῖται κανένας ἀπὸ τοὺς γέροντας αὐτὰ τὰ κρούσταλα καὶ μάλιστα ἡ γῆς ὅπου εἶναι εἰς τὸν μόλον ἦτον ὅλον κρούσταλα ὡς ἂν νὰ ἦταν μάρμαρα στρομένα καὶ τὸ χιόνι ἀκόμη δὲν ἐπάρθη ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἐκρουστάλιχσε εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἔγεινε γιαλὸς καὶ ἐπάγωσε καὶ ἡ λίμνη (B).

75. 1891: σημεῖωσις διὰ τὸν Ἰανουάριον χιόνιx περίσιx καὶ εἰς τὰς 7: καὶ 8: τοῦ αὐτοῦ μηνός· ἔρχετο ἕως μία πηθαμὴ καὶ περισσότερον ἕως εἰς τὰ χωρία κύριος εἶδεν καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην φορτοῦναν εἰς τὸ βῆρος ἔπεσαν σπήτια ἐξεπάγησαν ἄνθρωποι ἐτσακήσθησαν δένδρα ἐψώφησαν ζωντανὰ ὥστε ἔγεινεν ἐλεγχὸν θέαμα εἰς τὴν πόλιν μας καὶ εἰς τὰ περίχωρα ἐπουλήθησαν τὰ κάρβουνα τριάντα παράδες τὴν ὀκτὴ καὶ εἰς ἐνθύμησιν καὶ εἰς τὰς 25: τοῦ αὐτοῦ μηνός ἔπεσε καὶ ἄλλο χιόνι καὶ ἔγηνεν ἓνα μῆγμα μὲ τὸ παλαιὸν 3 πηθαμὲς καὶ εἰς τὰς 26: ἔπεσε βοργιάς καὶ κύριος γνωρίζῃ, πότε θὰ παρθῇ τὸ χιόνι ἀπὸ τὴν πόλιν μας καὶ ἀπὸ τὰ χωρία (A).

76. 1891 ζημερόνωντας ὁ μαῖος ἔκαμε ἓνας βοργιάς σημηκτικὸς καὶ ἐπεκράτησε ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ἦτον καὶ κρηαθηρὸς καὶ εἰς ἐνθύμησιν (B).

77. 1891: ἀπὸ Ἰούλιον μέχρι 28: αὐγούστου ἀνομβρία καὶ εἰς τὰς 28: ἔδραξαν βραχάκια καὶ εἰς ἐνθύμησιν περὶ δὲ ἀσθενείας ἡ εὐλογία ἔκαμε θράσιν οὐκ ὀλίγην καὶ ἀσθενεία ἔπεσε (B).

78. 1891: Σεπτεμβρίου 13: ἡμέρα Παράσκευῃ τὸ γεύμα ἔπεσε ἄγρια εἰς τὸ τζιζμί Σαδαιτιέ καὶ ἐσκότωσε ἓνα παιδί καὶ τὸ ἄλλο τὸ σήκουσαν μισητοποθαμένο καὶ εἰς τὸ προσκόνημα ἐδάρεσε καὶ μερικoὺς Τούρκους ὄχι ὁμῶς διὰ θάνατον (IA).

79. 1891: (Ὀκτώβριος) Τηλεγράφημα ὅτι Πατριάρχης ἐμδῆκε ὁ Νεόφυτος ὁ Παλαγωνίας.

80. 1891: Ὀκτῆριου 18. Ἐβρεξε χιόνι εἰς τὸ Μητσκέλι καὶ ἔκαμε τρεμερὰ κρῦο τὸ ὅποιον μᾶς ἦλθε διὰ μιᾶς.

81. 1891: περὶ τὸν ὀκτώμβριον καὶ νοέμβριον δευτέρα ἀνοιξὶς δὲν εἶδομεν κρῦον διόλου ὥσται πολαὶς ὀλίγες βροχάδες καὶ ἀπὸ τὴν φιλιπιάδα ἔφερον χημονικὰ κινουόργια καὶ κομοδῆρια καὶ πατριτζιάνια ὅπου δὲν τὸ ἐνθυμοῦνται κανεὶς ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους καὶ ἦτον δευτέρα ἀνοιξὶς καὶ εἰς ἐνθύμησιν (II' ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

82. 1891: Δεκεμβρίου 9: ἡμέρα Δευτέρα ὥραις 3: καὶ ≤: ἐκρέμασαν τὸν Ἀθανάσιον Μπαλατσὸν ἀρχιεπιστὴν εἰς τὸ Μπάς κουλούκη εἰς τὸν πλάτωνα καὶ ἦτον ὄλος ὁ ὁ στρατὸς καὶ εἰς τὰς 6. ὥρας τὸν ἐξεκρέμασαν καὶ τὸν ἐνταφίασαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν Ἀρχιμανδρείου

καὶ εἰς ἐνθύμησιν. Σ. Χ. κ̄ (πρόσθετα κατόπιν) καὶ εἰς τὰς 20. Δεκεμβρίου ἔφεραν τὸν πολυέλεον τὸν κρουσταλένιον ἀφιέρωμα τοῦ κυρίου Φώτου Ἰωάννου Χάιτα καὶ εἰς ἐνθύμησιν (IA).

83. 1892: ὁ Ἰανουάριος πολὺ λαμπρὸς μῆτε κρῦο μῆτε χιόνια ἀλλὰ πολαὶς ὀλίγες βροχάδες (A).

84. 1892: φεβρουαρίου 23: κυριακὴ τῆς ὀρθοδοξίας. ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος ναζιανζοῦ κύριος πανάρετος προτοσύγγελος τοῦ ἀγίου Ἰωαννίνων καὶ δῶο αἵτεροι ἐπίσκοποι ὁ ἅγιος πραιμουθίας καὶ βασίλειος κονίσης καὶ ἔγειναι αὐτὴν τὴν ἡμέραν μεγάλη παράταξις καὶ πλῆθος χριστιανοὶ ἐσυνάχθησαν εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν καὶ ἡ κυβέρνησις ἔστειλε στρατὸν καὶ ἐφύλαξαν τὴν πόλιν καὶ εἰς ἐνθύμησιν Σ: χ: κ: καὶ εἰς τὰς 24: δευτέρα ἔριξε χιόνι. ἀπὸ Ἰανουάριον καὶ φεβρουάριον ἀσθένειαις μεγάλαις καὶ θανατηκὸν περισσότερον εἰς νέους καὶ νέας. ἦτον προτήτερα καὶ εὐλογιᾶ καὶ πολὺ ἀπέθανον ἀπὸ αὐτὴν τὴν εὐλογημένην ἀσθένειαν ὄχι ἐδῶ μόνον ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ περίχωρα (B).

85. 1892: φεβρουαρίου 26: ἡμέρα τετάρτη εἰς τὰς 9: ὥρας μετὰ μεσημβρίας εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν ὁ τάφος τοῦ ἀγίου γεωργίου ἀρχιζε καὶ ὕδρασε τόσον πολὺ ὅπου ἀπόρεσαν οἱ χριστιανοὶ καὶ

ἔτρεξαν ὄλοι εἰς τὴν μιὰ ὥρα νύχτα ὥστε ἐπήγεν ἡ ἀστυνομία εἰς τὸν ἀρχιερέα καὶ ἐκατέβηκεν καὶ ἐπαρτήμερισε τοὺς χριστιανοὺς καὶ τὴν πέμπτην ὄλην τὴν ἡμέραν δὲν ἐπήγγασαν ὁ κόσμος ἐπήγεναν καὶ ἐπροσκυνοῦσαν τὸν τάφον ἄνδρες γυναῖκες πεδιὰ καὶ ἐμάζοναν ἀπ' αὐτοῦ τὸν Ἱδρωτα μὲ ραμπάκη καὶ μάλιστα ἐπήγαν καὶ τούρκοι καὶ αἰθριοὶ καὶ ἀπόρισαν βλέποντας αὐτὸ τὸ αἰξέσιον θαύμα καὶ εἰς τὰς 28 : τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέρα παρασκευὴ εἰς τὰς 3 : π : μ : ἀνεχώρησεν ὁ ἅγιος Ἰωαννίνων κύριος γρηγόριος διὰ κωνσταντινούπολιν μὲ ἕνα γαζέπη βροχή βαγδάα καὶ εἰς ἐνθύμησιν (B).

86. 1892 τὸν Ἰούνιον μῦνον εἰς τὰς 13 : ἐβγήκεν ὁ δήμαρχος ἐξω τὰ περίχωρα μὲ μερικοὺς στρατιώτας καὶ ἐπεῖρε καὶ τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ χωρία καὶ τοὺς ἔδωσε ξύλα καὶ ἐκυνήγησαν τὴν ἀκρίδα ὅπου ἔπεσε εἰς τὰ χωράφια καὶ ἀμπέλια καὶ εἰς ἐνθύμησιν (C).

87. 1892 σημεῖωσις περὶ τὸν αὐγουστον ἀπ' ἀρχῆς ἕως 12 : αὐτοῦ δὲν ἔληψεν ὁ βορέας νύχτα καὶ ἡμέραν περὶ δὲ τῆς ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου ἦτον συνήθεια ὅτι τὸ κουδούκλιον ὅπου βάνομεν εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς μετὰ τὴν κοίμησιν ὡς τὰς 16 : τοῦ αὐτοῦ ἐδιέταξεν ὁ ἐπίσκοπος ναζιανζοῦ κύριος πανάρετος ὅστις εἶναι εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἁγίου Ἰωαννίνων κυρίου γρηγορίου καὶ ἐσήκωσαν τὸ κουδούκλιον μαζὺ μὲ τὴν κοίμησιν ὅπου ἐστέκονταν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἕως τὴν ἀπόδωσιν καὶ εἰς ἐνθύμησιν. καὶ εἰς τὰς 19 : ἔκαμιν δοξολογίαν τοῦ σουλτάνου εἰς τὴν ἀνάβασιν τοῦ θρόνου καὶ ἐκλήσε τὸ παζάρη ἀπὸ τὰς 3 . ἕως τὰς ἕξη καὶ τὸ ἑσπέρας ἔκαμιν φῶτα πολλὰ καὶ εἰς τὸ σαράη πησλὰ ἅγιον νικόλαον παζαριοῦ καὶ ἐδραίνεκα μνήμηκα εἰς τὸ μπὰσ κουλούκη μὲ πλήθος φῶτα καὶ σημεῖαι παντοῦ εἰς σπήτια ἐργαστήρια καὶ ἔγεινεν τῶσον ὅπου ἄλλη, χρονιὰ δὲν ἔγεινε μὲ τῶσα φῶτα. καὶ εἰς τὰς 23 : κυριακὴ εἰς τὰς 7 : ὥρας ἔκαμε σημόσ.

περὶ τῆς ἀνομβρίας ἀπὸ 27 : Ἰουνίου ἕως 30 αὐγούστου δὲν εἶδαμεν βροχή καὶ εἰς τὰς 30 ἡμέρα κυριακὴ ἐπίασε βροχὴ βαγδαία καὶ ἐπεκράτησε καὶ τῆ δευτέρᾳ 31 : καὶ ἔριξε χαλάζη εἰς τὰ ἀμπέλια ἔπεσαν καὶ δύο ἀστροπελέκια καὶ εἰς ἐνθύμησιν (D).

88. 1892 : Σεπτεμβρίου 13 : ἡμέρα Κυριακὴ ἐχηροτονήθη ἱερεὺς Στέφανος Διαμντιδῆς χρυσοχόος (IA).

89. 1892. Σεπτεμβρίου 13 . ἡμέρα Κυριακὴ. Ἐχειροτονήθη ἱερεὺς εἰς ἐνορίαν Καραδατιᾶς ὁ Στέφανος Χρυσοχοῖδης καὶ εἰς ἐνθύμησιν (I διὰ μολυβδίδος).

90. 1892 : (Ὀκτώβριος) Περὶ τὰ σταφύλια ἀπὸ τὰ 35 τὰς ἑκατὸ ἑκάδες ἐφθασαν 12 τὰς ἑκατὸ ἑκάδες.

91. 1892 : 8 ἡμέρας 9 Πάρασκευῇ τὸ βράδυ : Ἐπιασε ἓνα γαζέπι μὲ ἀστροπελέκια καὶ βροχὴ καὶ ἄερας ὅπου ἀνετρόμαξαν ὁ κόσμος ἀπὸ τὸ αἰφνίδιον γαζέπι.

Καὶ ἀπὸ τὰς 9 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔκαμα μεγάλη καλοκαιρία ὡσάν τοῦ Μαΐου (IB).

92. 1893 : Ὁ Ἰανουάριος βροχάδες χιόνια ὀλιγοστά κρύο ἀνηπόφερτο ἄερας ἀσθενεῖαις ἐπικίνδυνες καὶ πολλὰ ὀλίγοι θάνατοι εἰς νέους καὶ γέροντας καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν. Ξ. χ' : (A)

93. 1893 : περὶ δὲ τὸν Μάρτιον εἰς τῆς ἀρχῆς ὄρατος ὕστερον βορέας καὶ χιόνη καὶ κρύο φυλο εἶδὲ τὸ τέλος εἰς τὴν τριάντα μία βροχὴ ἄερας κρύο χιόνια εἰς τὰ ὄρη τόσον ὅπου ἐκλήσθησαν ὁ κόσμος εἰς τὰ σπήτια τους καὶ ἦτον τετάρτη τοῦ πάσχα καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν Σ. Κ : (Γ).

94. 1893 : περὶ δὲ τὸν Μάιον βροχάδες ἀέριδες κρύο χιόνια εἰς τὰ ὄρη πολὲς ὀλίγες ἡμέρες ἐφάνη Μάιος καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Μάιον ὁ Ἀχμέτ ἐφέντης υἱὸς Βεῆπ ἐφέντη δήμαρχος ἐδιώρησαι καὶ ἐφκίασαν τὸν δρόμον ἐπάνω εἰς τὸ πηγάδι καὶ τὸ ἐνήκισαν εἰς τὸν Νικολάκην Σαλταδόρου καὶ Μιχαὴλ Γκριτζιάλα καὶ ἐδιώρησε νὰ γίνῃ τὸ αὐτὸ παζάρη εἰς τὴν ἀγίαν Μαρίναν λεγόμενον πληθοκοπιὸ (E ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

95. 1893 : Σεπτεμβρίου 29 ἡμέρα Τετάρτη τὸ βράδυ ὥραις τρεῖς τῆς νυκτὸς ἐπιασε ἓνα γαζέπι χαλάζει ἕως 20 : δράμια καὶ βροχὴ καὶ ἀσπρακόβροντα ὡστε δὲν τὰ ἐνθυμήται εἰς τὰς ἡμέρας μας κανεῖς καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν (IA).

96. 1894 : περιδὲ τοῦ χειμῶνος δὲν εἶδομεν τίποτις καθὼς εἰς ἄλλους τόπους εἰμὶ ἐδῶ βοργιάδες καὶ ὀλίγον χιόνη τὸν δεκέμβριον τὸν δὲ Ἰανουάριον καιρὸς λαμπρὸς ὡσάν καλοκέρη ἀσθενεῖαις ἕμως πολλὰς καὶ ξεχωριστὰ ἢ φλυέτζα ὅπου δὲν ἄφησεν κανέναν ὅπου νὰ μὴν τὸν τραβήξῃ ἀπὸ μικρὸν ἕως μεγάλον καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν (A).

97. 1894 : φεβρουαρίου 6 : ἡμέρα κυριακὴ ὁ ἅγιος ἐπίτροπος Ἰωαννίνων κύριος πανάρετος ἐχειροτόνησεν τὸν ἀναστάσιον κλήτσα διάκονον καὶ ἓνας νησιώτης ὀνομαζόμενος πακατσὰς ἐφύναξεν ἐκεῖ ὅπου εἶπον οἱ διάκονοι τὸ κέλεψον αὐτὸς ἐφύναξεν ἀνάξιος καὶ τὸν ἐστεῖλεν αὐτὴν τὴν ὥραν ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ κουλούκη μὲ τὸν διασαχτοῦν καὶ τὸ ἀποθησόμενον τῇ θᾶ γίνῃ κύριος γινῶσκη. καὶ εἰς

ἐνθύμῃσιν καὶ ἐπὶ τέλους δὲν τοῦ ἔκκμην τίποτε, οὔτε τοῦ ἐνὸς οὔτε τοῦ ἄλλου (B).

98. 1894 : φεβρουαρίου 10· ἡμέρα πέμπτη, ἀνεπαύθη ἐν κυρίῳ Νικόλαος ἰωσήφ, ὅστις ἐχρημάτισεν ἐπίτροπος καὶ ἐπιστάτης εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἱερᾶς ἐκκλησίας καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν (B).

99. 1894 : διὰ τὸν μάρτιον βρογιάδες κρύς ἀνηπόφερτο καὶ εἰς τὰ ὄρη χιόνια καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν σ· κ· (Γ).

100. 1894 : περὶ δὲ τὸν ἀπρίλιον βρογιάδες ἀδιάκοπος καὶ ἀέρας καὶ χιόνια εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰς 27 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐγγινεν ἕνα γαζέπη μέγαν καὶ ἔπεσαι μία λέαινα εἰς τὸν μαχαλὰν μῆρ τὸ σιάδῃ καὶ ἐδάγκασε μιά τσιούπρα χριστιανοὶ ἕως ὃ· χρόνον καὶ ἐδάκλαν φωνῆς ἢ γυναῖκες καὶ ἐδγήκην οἱ νηζάμηδες ὅπου κατοικοῦσαν ἐκεῖ καὶ τὴν ἐκνήγιτησαν καὶ ἐμδήκην εἰς ἕνα χωρικὸ σπήτη καὶ τὴν ἐσκότουσαν καὶ τῆς ἕδραν τρία μωρὰ καὶ ἀρνιά εἰς τὴν κηλίαν τῆς ὅπου δὲν τὰ εἶχε χονέψη· καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν. σ· κ· (Δ).

101. 1894 : Μαΐου 23· ἡμέρα Δευτέρα ἦλθεν ὁ ἅγιος Ἰωαννῶν Κύριος Γρηγόριος ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸν ἐδέχθηκεν ὁ λαὸς καὶ τὸ ἱερατεῖον τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἐμδήκην εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον καὶ ἐχερέτησε καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐμπήκην εἰς τὴν καρότσα καὶ ἐπήγεν εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν καὶ ἔψακλαν παράκλησιν καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν (E ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

102. 1894 : περὶ δὲ τῆς ἀνομβρίας ἀπὸ Μαΐου ἕως 7· Σεπτεμβρίου ὅπου εἶδομαί βροχὴ καὶ εἰς τὰς 8· τοῦ αὐτοῦ τὸ βράδυ βροχὴ καὶ ἀτραπόδορτα καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν (IA).

103. 1894 : αὐγούστου 10 ἐτελεύτησεν ὁ ἐν μακκρίζ τῇ λήξῃ Σκυρίδων ἱερεὺς ἀπὸ χωρίον κούρεντα ὅστις ἐχρημάτισεν ἐφημέριος εἰς τὴν ἐκκλησίαν χρόνους πεντήκοντα ὅστις ἐνταφιάσθη εἰς τὸ χωρίον του. καὶ ἀντικατεστάθη εἰς αὐτὴν τὴν ἐνορίαν ὁ αἰδεσιμώτατος στέφανος διαμάντου χρυσοχόου. καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν (Θ).

104. 1894 : αὐγούστου 20· ἡμέρα σαββάτω τὸ ἐσπέρας εἶδομεν βροχὴν ὅπου δὲν εἶχε βρέξη ἀπὸ τὰς 3· μαΐου καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν.

καὶ εἰς τὰς 22· ἡμέρα δευτέρα ἔφεραν ἕνα μπατηράκη ἀπὸ κωνσταντινούπολιν μὲ μεγάλην παράταξιν ἐδγήκην καθαλαρία καὶ ἐδιάταξαν εἰς τὸ παζάρη νὰ σηκοθῶν ὄλοι καὶ νὰ τὸ προηπαντήσουν καὶ τὸ πήγαν εἰς τὸ σαράη καὶ τὸ ὑπεδέχθηκεν ὁ βαλῆς καὶ οἱ λοιποὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ καὶ τὸ ἐπροσκύνησαν καὶ ἔκαμαν ντογά καὶ εἰς ἐνθύμῃσιν.

καὶ εἰς τὰς 29: τοῦ αὐτοῦ μυνός ἡμέρα δευτέρα ἤφεραν καὶ ἄλλην σημαίαν μετὴν αὐτὴν παράταξιν (Θ).

105. 1894 Ὀκτωβρίου 22. Ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας Ἀλέξανδρος ὁ τρίτος ἡμέρα σαββάτω καὶ τὴν Κυριακὴν ἐτελέσθη μνημόσυνον εἰς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν μετρεῖς ἀρχιερεῖς, Ἰωαννίνων Γρηγόριος, Βαλλῶς Βασίλειος καὶ Παραμυθίας Λεόντιος καὶ ἦταν πληθος λαοῦ καὶ ἄλλα τὰ προξενεῖα εἶχαν τὰς σημαίας ὑψωμένες (ΙΒ).

106. 1895 σημερινῆς διὰ τὸν Ἰανουάριον ἔλος βροχερός ἡμεῖς δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας εἶδομεν ἥλιον ὁ δὲ ἐπίληπος βροχερός καὶ μεγάλη νηροποντία καὶ εἰς ἄλλους τόπους ἔγειναν μεγάλας ζημίας. Ἐνεκα τῆς νηροποντίας καὶ χιόνια καὶ ἄλλα πολὰ καθὼς ἠδικλάμβανον ἢ ἔφημερίζε· ὁ δὲ φεβρουάριος ὡς καὶ 4: ἡμέρας εἶδομεν ἥλιον ὁ δὲ ἐπίληπος χιόνια βροχὰς ἀέριδες κρύο τρομερό (Β).

107. 1895: μαρτίου 27: τετάρτη μέγας κανὼν ὁ ἅγιος Ἰωαννίνων κύριος γρηγόριος ἔδωσεν εἰδοῖσιν εἰς τὰς ἐκκλησίας νὰ ψάλουν τὸν μέγαν κανόνα εἰς τὰς δέκα καὶ μισθὴ καὶ νὰ τελειώσουν εἰς τὰς δώδεκα καθὼς καὶ τὸν ἀκάθιστον ὕμνον καὶ εἰς ἐνθύμησιν· διὰ δὲ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα δὲν γνωρίζομαι πῶς θὰ κατασταθεῖν τὰ πράγματα (Γ).

108. 1895 μαΐου 1: ἡμέρα δευτέρα εἰς τὰς 5: ὥρας νύκτις ἔγινεν ἓνας σεισμός τρομερός καὶ εἰς τὴν παραμυθίαν καὶ περίχωρα ἔκαμε ζημίαν μεγάλην ἔπεσαν σπήτια ἐφονεύθησαν ἄνθρωποι καὶ ἄλλοι ἔμειναν λαβομένοι καὶ εἰς ἐνθύμησιν. Σ: χ: κ (Ε).

109. 1895 ἀπὸ τὰς 12 αὐγούστου Βορῆας ἄνεμος δυνατός ἕως τὰς 28 τοῦ ἰδίου (Θ ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ διὰ μελοδιδίξος).

110. 1895: Δεκεμβρίου 25 ἡμέρα δευτέρα ἔκαμε ἓνας βορρικός σημαντικὸς ὥσται ἐκλήστηκαν ὁ κόσμος εἰς τὰς σπήτια τους· καὶ εἰς ἐνθύμησιν· Σὺ. χ. Κρ. (ΙΔ).

111. 1896 διὰ τὸν μαΐον ἔλος βροχερός καὶ εἰς τὰς 21: τοῦ αὐτοῦ μυνός ἡμέρα δευτέρα ἔριξαι ἓνα χαλάζι τρομερό εἰς τὸ χωρίον ζέλοβα καὶ ἔκαμε ζημίαν μεγάλην ὥσται δὲν ἐνθυμήται κανεῖς αὐτὸ τὸ τρομερὸν σημεῖον καὶ εἰς ἐνθύμησιν. Σ: χ: κ: (Ε).

112. 1897 Ἰουνίου 26 ἡμέρα Πέμπτη τὸ πρωτὴ ἢ ὥρα 7 1/2 ἐκρέμασαν οἱ Τούρκοι ἓνα Χριστιανὸν Σέργιον Ἰωάννην παρώνυμον ὀνομαζόμενον ὁ ὅποιος κατήγετο ἀπὸ τὰ περίξ τῶν Τρικκάλων· ὁ ὅποιος ἐστάθη γενναίως εἰς τὰς ἀνκρήσεις ἐπὶ ἐννέα μῆνας εἰς τὰς

φυλακὰς (διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ὀρθοκρίαν μας διαγεγραμμένα) καὶ ὁ ὁποῖος ἐφάνη ἐκ τῶν πρώτων ἀνταρτῶν (Ἦ ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

113. 1898 Ἰανουαρίου 14 Ἀπέθανεν ἓνας Ἱερεὺς Φώτιος εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Ἰωαννίνων ἐκ τοῦ χωρίου Κουκλὲς (ἐκ τῆς περιστασίας τῆς Μ. Τετάρτης ἀνωθε δι' ἄλλης χειρὸς τῆς γραφάσης τὰ κχιωτέρῳ ἐν τῷ Α) εἰς ἀδικὸν κατηγορίαν καὶ ἔγεινεν ἡ κηδεῖα ἐξ ὅλων τῶν Ἱερέων Ἀρχιμανδρείου καὶ Ἀγίου Νικολάου μὲ πρᾶταξιν (Α) ¹.

114. 1898 Ἰανουαρίου 17 ἀπέθανεν καὶ ἕτερος Ἱερεὺς Ἀναστάσιος εἰς τὰς φυλακὰς ἀπὸ Γκρίνα τῆς Παραμυθίας ἐκ τῆς αὐτῆς ἀδικίου κατηγορίας τῆς Μ. Τετάρτης καὶ ἡ κηδεῖα του ἔγεινε ἐξ ὅλων τῶν Ἱερέων καὶ ψαλτῶν τῆς ἐκκλησίας καὶ πλῆθος Χριστιανῶν συνώδευσαν αὐτόν· καὶ ἔγεινε λαμπρὰ ἡ κηδεῖα του (Α).

115. 1898 Μαρτίου 10 = Ἡμέρα Τρίτη ὥρα 2 $\frac{1}{2}$ π. μ. Ὁ ἐν Πρεβέζῃ πρᾶκτωρ τῆς Ρωσσίας κ. Σκέφερ, ἦλθεν εἰς Ἰωάννινα ὅπως ἀποχαιρετήσῃ τὸν ἐνταῦθα Γενικὸν Πρόξενον τῆς Ρωσσίας κ. Σκριάμπελ μετατιθέμενον ἐντεῦθεν δι' Ἀδριανούπολιν. Ἐξερχόμενος ὁ ἀνωτέρῳ πρᾶκτωρ μετὰ τοῦ κ. Νέστορος Γεωργίτση Δικηγόρου, καὶ φθάσας ὀλίγον περετέρῳ τοῦ ἀρχιφυλακείου κειμένου ἐν τῇ πλατείᾳ τῶν Ἑβραϊκῶν μνημάτων εἰς στρατιώτης ὑπὸ φανατισμοῦ κινούμενος, ἐπετέθη αἰφνης κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐβράβισεν ἐπανελημμένως. Τὸ ὑπὸ στέματος κοσμούμενον πιλίκιον τοῦ πρᾶκτορος ἐκυλίσθη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὁ ἀθαδιάσας στρατιώτης ἐτρέπη εἰς φυγὴν. Καὶ ταῦτα ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν στρατιωτῶν μενόντων ἀνκλήτων θεατῶν τῆς σκηνῆς. Πάραυτα ὁ πρᾶκτωρ ἀνεφέρθη εἰς τὸν φρουροῦντα ἀξιωματικὸν τοῦ ἀρχιφυλακείου. Καὶ μὲ ἄλλας τὰς ἐβῆθεν προσκαθείας τῆς ἀστυνομίας ὁ στρατιώτης μέχρι σήμερον 18 τρέχοντος μένει ἀγνωστος εἰς τὰς ἀρχάς. Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ Ἱερεὺς Νικόλαος Κρομούδας ἐφημέριος τῆς Ἐκκλησίας Ἀγίου Νικολάου, ἰστάμενος πρό τινος ἀρτοπωλείου εἰς τὸ κεντρικότερον μέρος τῆς ἀγορᾶς κειμένου (εἰς Κριθαροπάζαρον), αἰφνης καὶ παρ' ἐλπίδα στρατιωταὶ τινες διερχόμενοι ἐκαίθη, τὸν ἤρπασαν ἀνευ τινὸς αἰτίας ἐκ τῆς γενειάδος· καὶ ῥίψαντες αὐτὸν

¹ Ἀνωθεν Γεώργιος Ἱερεὺς, εἶπε δ' οὗτος ὁ γράψας ταύτην καὶ τὴν ἀκόλουθον ἐνθύμησιν διὰ μολυβδίδος ἐν τῷ παραφύλλῳ τῷ συνεσταχθῆμένῳ μετὰ τοῦ περικαλύμματος.

χαμαί τὸν ἐκτόπησαν εἰς τρόπον ὥστε ὁ δυστυχὴς Ἱερεὺς ἐκυλίσθη λιπόθυμος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους (Γ).

116. 1898 : Μαρτίου 18 = Ἡμέρα Πέμπτη καὶ ὦραν 4^{ην} ἀνεχώρησεν ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ρωσσίας κ. Σκριάμπελ οἰκογενειακῶς, μεταβαίνων εἰς Ἀδριανοῦπολιν (εἰς Ἀγίων 40). Ἀνεχώρησε δὲ ἐν κρατάξει, συνοδευόμενος ὑπὸ τριάκοντα ἰππέων στρατιωτῶν. Πραεπεμψαν δὲ αὐτὸν ἐπίσης μέχρι τινὸς ἔξω τῆς πόλεως, οἱ Πρόξενοι καὶ πράκτορες τῶν λοιπῶν δυνάμεων, ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων Γρηγόριος, ὡς καὶ πλῆθος λαοῦ, ἵνα ἐκφράσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογενεῖάν του ἀγάπην (Γ).

117. 1898 : Ἰουλίου 19: ἡμέρα Κυριακὴ τὸ πρωτὴ ἔφαλαν ἡ ἐκκλησίαι καὶ ἔγεινε σεισμός τρομερὸς ὥστε ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀρχιμανδρείου ἔπεσαν κορνίζες ἀπὸ τοὺς κουμπέδες καὶ τὰ μησότγχα εἰς τὴν σκιηπὴν καὶ ἐκτῆπησαν ἄνθρωποι καὶ ἔγεινε ταραχὴ μεγάλη ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ εἰς τὴν πόλιν ἔπεσαν οἰκοδομὲς μπουχαριά καὶ ἔγεινε ταραχὴ μεγάλῃ ὁμοίως τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰσίσθη πάλιν κατὰ τὸ μεσημέρη ὅχι ὅμως τόσον ὅσον τὸ πρωτὴ καὶ ἐγράφη διὰ ἐνθύμησιν (Η).

118. 1898 : Ἰουλίου 19: ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ἐν ὦρα τῆς ἱερᾶς λειτουργίας ὅτε ἔλεγεν ὁ διάκονος τὸ μετὰ φόβου θεοῦ σεισμός φοβερός ἔγεινεν ἔπαθεν ἡ ἐκκλησία καὶ διορθώθη αὐτὸ τὸ ἔτος — ἀλλὰ τόσον φοβερός ὁ σεισμός ὥστε οἱ ἄνθρωποι ἐφώναζαν Παναγία βοήθη μας καὶ μεγάλη βοή ἀπὸ ἄνδρας καὶ γυναικόπαιδα, διότι ἔπιπτον ἡ κορνίζες ἀπὸ τὰς κουμπίδες, καθὼς καὶ ἀπὸ τῶν Πολυελέων καὶ κανδηλικ ἀπὸ τὸ πολυκάνδηλον καὶ ἄλλα, ἔτρεχον οἱ ἄνθρωποι νὰ φύγουν ἀλλὰ αἱ θύραι εἶχον κλεισθῆ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐφώναζον Παναγία. Δ. Κ. (Ζ).

119. 1899 : Σεπτεμβρίου 12 ἐχηροτονήθη ὁ κύριος Μελέτιος ἡγούμενος Ἐλεούσης κύριος Μελέτιος ἐπίσκοπος τοῦ ἁγίου Ἰωαννίνων κύριον Γρηγόριον καὶ εἰς ἐνθύμησιν. Σωτήριος Κράχτης. (ΙΑ).

120. 1899 : Σεπτεμβρίου 12 ἡμέρα Κυριακὴ ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος ὁ Μελέτιος εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς ἦσαν Ἰωαννίνων Γρηγόριος Γρεβενῶν Δωρόθεος Παραμυθίας Βασιλειος καὶ ἦτον πλῆθος λαοῦ καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε ἡ θεία λειτουργία ἀμέσως ἀνέβη εἰς τὴν Μητρόπολιν καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ μέσου τῆς ἀγορᾶς μὲ πλῆθος λαοῦ καὶ ἱερεῖς ἕως τὸν Μόλον καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Νησίον ἐγράφη εἰς ἐνθύμησιν (I διὰ μολυδίδος).

121. 1899 : 76ρίου 28 ἡμέρα τρίτη ἡ ὦρα δώδεκα τὸ βράδυ

ἐφάνη εἰς ἀστὴρ πολὺ λαμπρὸς καὶ διηρθύθη πρὸς τὴν λίμνην ἄφηνε δὲ ὀπίσω πολλοὺς σπινθήρας μὲ διαφόρους λάμπες καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε εἰς τὸ τέλος ἔκκαμε μεγάλον κρότον (I διὰ μολυβδίδος).

122. 1900: σημείωσις διὰ τὸν μαῖον ἔκαμε προχίρος κρῦο ἀέρας καὶ εἰς μερικὰ μέρη, ἔρριψε χιόνη καὶ σχεδὸν ἔλος ὁ μαῖος ἀκατάστατος καὶ εἰς ἐνθύμησιν Σ: χ: κ:

123. 1902: Μαΐου 9 κρῦον φοδερὸν ὡς ὁ Νοέμβριος ὁ Μῆν καὶ ἐχιόνησεν εἰς τὸ Μιτσκάλι (E).

124. 1902: Μαΐου 11 τὸ ἑσπέρας Σάββατον τῆς Σαμαρείτιδος περὶ ὥραν 8', ἔρριψε χαλάζι δυνατὸ καὶ ἐστρώθη εἰς τὸ ἔδαφος ὡσοὶ χιὼν καὶ εἰς ἐνθύμησιν. ΔI Γάϊκος (E).

125. 1904: Φεβρουαρίου 22: Ἐχειροτονήθη Ἱερεὺς ὁ Τριαντάφυλλος Ἄ. Μέλλης εἰς ἐνορίαν Παπαῦ Δημητρίου Βαενίτη καὶ εἰς ἐνθύμησιν (I διὰ μολυβδίδος).

126. 1905. Ἐτοποθετίθη τὸ Τέμπλον τῆς Ἱερᾶς ταύτης Ἐκκλησίας. Ἱερεὺς Σακῦρος Ἰωαννίδης (Σ ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

127. 1905. Ἐκκαμν ἀρχὴν καὶ... (ἀτελές) (Θ ἐν τῷ ὀπισθίῳ παραφύλλῳ).

128. 1907. Φεβρουαρίου 10^η ἡμέρα Σάββατον τὸ ἑσπέρας ἤλθον αἱ 9 νέαι εἰκόνες τῆς Ἐκκλησίας, αἵτινες ἐζωγραφίσθησαν ἐν τῷ Ἄγιῳ Ὄρει καὶ ἔστω δι' ἐνθύμησιν Φεβρουαρίου 11^η ἡμέρα Κυριακὴ τοῦ τελώνου καὶ φαρισαίου τὸ ἑσπέρας ἀπέθκνεν αἰφνιδίως ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας ὁ Κ^{ος} Κωνσταντῖνος Ξανθόπουλος, χρηματίσας τῆς ἐνθάδε Ἐκκλησίας ἀριστερὸς ψάλτης ἐπὶ 16 μῆνας (B).

129. Σήμερον τῇ 11^ῃ Ἰουλίου 1908. ἀνεκηρήχθη ἐπισίμως τὸ Σύνταγμα παρὰ τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, ἐχαιρετίσθη διὰ 21. κανονισμοῦ, ἐγένοντο διαδηλώσεις παρ' ὅλων τῶν ἐθνηκοτήτων δι' ἀπέρων πυροβολισμῶν καὶ ἐκφωνήσεων καὶ ζητωκραυγῶν, ὡς δὲ τὰς 20. Τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐκρεμάσθησαν οἱ Κώδωνες (Καμπάνες) εἰς ἔλος τὰς Ἐκκλησίας; καὶ ἐγράφη δι' ἐνθύμησιν.

Οἰκονόμος Στέφανος Χρυσοχοϊδῆς (Z).

130. 1912. Μαΐου 9^η ἡμέρα τετάρτη ὥρα ἕκτη τῆς ἡμέρας ἀπέδωπεν ὁ τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας Ἀρχιμανδρεῖου Οἰκονόμος Ἱερεὺς Στέφανος Χρυσοχοϊδῆς χρηματίσας ἐπὶ 20 ἔτη Ἱερεὺς καὶ ἐτάφη τὴν 11 ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἔστω δι' ἐνθύμησιν. ΣΑ. Ἱεροδιάκονος (E).

131. 1912 ἡμέρα παρασκευὴ τοῦ Σταυροῦ ἐγένεεν σεισμὸς δυνατὸς κατὰ τὴν ὥραν τῆς λειτουργίας (I διὰ μολυβδίδος).

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν Ἐνθυμήσεων τοῦ Ἀρχιμανδρείου, γεγραμμένων τῶν πλείστων ὑπ' ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ ἀγραμμάτων, σημειούντων τὰ κατ' αὐτοὺς ἀξία ἀπομνημονεύσεως ἐν αὐτῇ τῇ καθωμιλημένῃ, καθιστάνει πασιδῆλον ὅπως ὀλίγοι εἶνε αἱ τουρκικαὶ λέξεις αἱ ἀναμεμιγμέναι μετὰ τῆς ἑλληνικῆς τῆς λαλουμένης ὑπὸ τοῦ Ἡπειρωτικοῦ λαοῦ. Ἐξαιρουμένων δ' ὀλίγων τινῶν γνωστοτάτων καὶ κοινῶν εἰς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, αἱ ὅπως-δήποτε ἀγθέστεραι τῶν ἐν ταῖς Ἐνθυμήσεσιν εὗρισκομένων εἶνε αἱ ἐξῆς, ὧν ὑπελάβομεν ἀναγκαῖον νὰ δώσωμεν τὴν ἐρμηνείαν.

ἀλμπαναγιὸ (31) πετχλωτήριον. Ἴδε καὶ κατωτέρω ἐλμπάνης. — γαζέπη, γαζέπι (4, 11, 25, 32, 71, 85, 90, 95, 100) θύελλα. — γκιουραγία (12) τὰ ἱερά σφάγια τοῦ μπαζραμίου. — διασαχτοῆς (30, 97) κλητήρ. — ἐλμπάνης, ἀλμπάνης (31) πετχλωτής. — ἰονάφι (68) συντεχνία. — Καλουτσιασμέ, Καλούτσιασμα (15, 31) τοπωνυμία = βρύσις αἵματος. — κουλούκη, κουλούκι (86, 97) φυλακτεῖον, ἀστυνομικὸς σταθμὸς. — λαγούμι (25) ὑπόνομος. — μπαηράκη (104) σημαία. — μελητιέ (12) δημάρχεϊον. — μπέμπτες (25) ὑπόγειοι ἀποθήκαι. — μπηρμπουλάκια (30) καλύμματτα. — μπουχαριά (117) κλπνοδόχαι. — νιζάμι, νιζάμιδες (12, 100) κληρωτοί, τακτικοὶ στρατιῶται. — νταμπούτη (31) νεκροκράδωτος. — μπαηλιτζω (51) λιποθυμῶ. — νιογὰ (104) δέησις. — πηολὰ (86) στρατῶν. — σαράη, σαράϊ (30, 86, 104, 137) διοικητήριον. — Σιαποιατημιὰ (12) συνοικία τῶν Ἰωαννίνων. — τζηριτζηφέδες (13) κουφώματα.

Πρὸς τούτοις σημειωτέον, ὅτι ἡ μὲν λέξις πλάτωνα (82) ἐγράφη ἀντὶ τοῦ πλάτανον, τὸ κομοδόρια (81) εἶνε ἡ ἰταλικὴ λέξις romiti d'oro, ἣτοι αἱ ἄλλως καλούμεναι τομάτες, καὶ πατριτζιάνια (81) αἱ κοινῶς λεγόμεναι μελιτζάναι. Πρὸς Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Β' σ. 160.

Ἀξία ἰδίας προσοχῆς εἶνε ἡ λέαινα τῆς ὑπ' ἀριθ. 100 ἐνθυμήσεως. Ἡ λέξις αὕτη ἐγράφη βεβαίως ἐκ παραδρομῆς ἀντὶ τοῦ λύκαινα, καίτοι λίαν παράδοξος, καὶ περὶ λυκαίνης ὄντος τοῦ λόγου, εἶνε ἡ μαρτυρία, ὅτι ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς φονευθείσης εὗρέθησαν τρία μωρὰ καὶ ἀρνιά ἅτινα δὲν εἶχε χωνεύσει.

(Ἐλεται τὸ τέλος τῶν Ἡπειρωτικῶν ἐν τῷ προσεχέϊ τεύχεϊ).